БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

урят-Монголой ҮНЭН

эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

48) | 1958 оной январиин 26, воскресени | Сэн 20 мүнгэн

НҮХЭД КОЛХОЗНИГУУД! ТООСООТО СУГЛААНДАА ЭДЭБХИТЭЙГЭЭР ХАБААДАЯ

...е ажахын жэл дүүрэжэ, ...ликымнай колхозуу- ...тоосоото болон тоосоото- ...лтын суглаанууд боложо ...э. Энэмнай ажахын-по- ...ескэ угаа шухала кампа- ...эшэ.

...эрhэн жэлдэ абаhан уял- ...даа, хараалhан түсэбүү- ...мжалтатайгаар дүүргэ- ...интынгээ ажахые горь- ...ор хүгжөөhэн, мүнгэн ...доход ехээр олоhон кол- ...д олон. Сэлэнгын айма- ...Карл Марксын нэрэмжэтэ ...з жэлэй туршада 4,5 ...ион түхэригэй олзо оруул- ...олхознигуудайнгаа ажал- ...эр бүридэ адагынь 8 тү- ...мүнгэ хубааха аргатай ...хой. Мүн Курумканай ...гай Карл Марксын, Ка- ...ай нэрэмжэтэ, Зэдын ай- ...й XX партсъездын нэрэм- ... Баргажанай аймагай ...Марксын нэрэмжэтэ, Би- ...н аймагай Ждановай нэ- ...этэ болон бусад колхо- ...аhала ехэ олзо оруулаа.

...румканай аймагай кол- ...д ажалай эмхидхэлые ...хуулха, гүүртэ, отарануу- ...омодхохо, хүсэ, зөөри ба- ...гаргашалжа, ехэ продук- ...баха тушаа нилээд орол- ... гаргаба.

...төөр, республикын колхо- ...й туйлаhан зарим тэды ...лтанууд партиин XX ...дын шиидхэбэринүүдые ...үлхын тулада хэгдэхэ ...й ехэ хүдэлмэриин миин ...киниинь гээшэ гэжэ тээс- ...нгэрhэн КПСС-эй област- ...партиина конференци тэм- ...эhэн байна. Республикым- ...колхозууд бии байгаа до- ...нгоо арга боломжонуу- ...үшөөл муугаар хэрэглэнэ. ...эhээ республикамнай ...ийска Федерациин олонхи ...ар болон областьнуудhаа, ...шэлэн бидэнтэй мүрысэ- ... мүнөө ордентой болоhон ...н областьhоо гээгдэжэ ...а.

...най ороной түрүү колхо- ...ай, область, хизаарнуудай ...аhан амжалтанууд, мүн ...е ажахыда хэрэглэгдээ- ...арга боломжонууд тухай ...СС-й ЦК-гэй, ССР Союзай ...истрнүүдэй Соведэй hая- ...гаргаhан Хандалга бэшэг ...тодорхойгоор харуулагда-

...шар иимэhээ жэлэй дүн ...аха зуураа хэлсэхэ, зүбшэ- ...умэн колхоз бүхэндэ яhа- ...ии. Имагтал тэрээндээ hай- ...элдэхэ, колхозник бүхэн ...оото суглаан дээрэ хэлэхэ, ...дхаха юумэеэ эртээнhээ бодожо үзэхэ, парти, правительствын Хандалгые анхаралтайгаар шудалха ёhотой.

Урда жэлнүүдтэ зарим колхозуудай тоосоото суглаан дээрэ хамтынгаа ажахын гол шухала асуудалнууд тушаа хөөрэлдэхын орондо, элдэб жэжэ божо юумэнүүдээр hамаараад лэ үнгэрдэг баримтанууд бии байгаа. Иимэ баримтануудые мүнөө дабтажа болохогүй.

Хүдөө ажахые саашадань хурдан түргөөр хүгжөөхэ, hү, мяха, тоhоной хүн бүхэндэ хүртэсээр Америкын Холбоото Штадуудые ойрын жэлнүүдтэ хүсэхэ гэhэн зорилгые амжалтатайгаар шиидхэхын түлөө колхоз бүхэн доторойнгоо арга боломжонуудые хүсэдөөр ашаглаха уялгатай.

Колхозуудай тоосоото суглаануудые эмхитэйгээр үнгэргэхэ, тэндээ партиин ЦК-гэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Хандалга бэшэгээр табигдаhан зорилгонуудые яажа дүүргэхэ тушаа эзэн ёhоор хөөрэлдэхэ, мүн тусхай хэмжээ ябуулгануудые хараалхадань партиин айкомууд, аймгүйсэдкомууд, МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд, мэргэжэлтэд колхозуудта туhаламжа хүргэхэ уялгатай.

Түрүүлэгшын элидхэл hайнаар бэлэдхэгдэжэ, правлениин зүблөөн дээрэ харагдаха, фермэ, бригаданудые эдэбхитэй хүтэлбэрилэгшэдээр бэхижүүлхэ асуудал, мүн тоосоото суглаанай бэлэдхэл колхозуудай партийна эхин организацинуудай суглаан дээрэ табигдаха зэргэтэй.

Тоосоото суглаанууд дээрэ шүүмжэлэл, өөрыгөө шүүмжэлгэ үргэнөөр дэлгэрхэ, колхозуудай правлениин ажал ябуулга бүхы талаhаань харагдаха ёhотой.

Колхозой шалгалтын комиссиин хүдэлмэридэ хаа хаанагүй туhалха, хүдөө ажахын артелиин Уставые хазагайруулдаг, хамтын зөөридэ hаланаар хандадаг, иишэ тиишэнь үридэг, үбэршэлдэг баримтануудые элирүүлхэдэнь бодото туhаламжа хүргэхын түлөө аймагай эмхи зургаануудhаа, МТС-үүдhээ шадабаритай бухгалтернуудые эльгээхэ шухала.

Нүхэд колхознигууд! Тоосоото суглаандаа эдэбхитэйгээр хабаадажа, хамтынгаа ажахые мэргэжэл шадабаритайгаар хүтэлбэрилхэ, хэрэглэгдээгүй арга боломжонуудаа элирүүлхэ хэрэгтэ туhалая.

Москвагай XIII городской партийна конференци

...риин 23—24-дэ Союзуудай ...нгай колонно зал соо Москва- ...III городской партийна кон- ...ци болоо.

...тиин Москвагай городской ...дэй нэгэдэхи секретарь нү- ... И. Устинов тоосоото элид- ...э.

...галтын комиссиин хүдэлмэ- ...ай элидхэл комиссиин түрүү- ... нүхэр П. И. Леонов хээ. ...дхэлнүүд тушаа олон хүн үгэ

...нградай XIII городской пар- ... конференцидэ Москвагай ...енцидэ хабаадагшад амар- ...н телеграмма эльгээhэн бай-

...эд Л. И. Брежнев, Н. А. ...нин, К. Е. Ворошилов, Н. Г. Игнатов, А. И. Кириченко, Ф. Р. Козлов, А. И. Микоян, Н. А. Мухитдинов, М. А. Суслов, Е. А. Фурцева, Н. С. Хрущев, П. Н. Поспелов, А. Н. Косыгин, М. Г. Первухин гэгшэд конференциин хүдэлмэридэ хабаадалсаа.

Нүхэр Н. С. Хрущев конференци дээрэ ехэ үгэ хэлээ. Сугларагшад тэрэниие халуунаар угтаа.

КПСС-эй Москвагай городской комитет болон шалгалтын комиссие конференци шэнээр hунгаа.

***

Шэнээр hунгагдаhан партиин городской комитедэй Пленум болоо. КПСС-эй МГК-гэй нэгэдэхи секретаряар нүхэр В. И. Устинов hунгагдаа.

(ТАСС).

...лэн вагонуудта ябаха сэн доошолуулагдаба

...эр замай зөөлэн вагонуудта ... сэн байгша оной февралиин ...эхилэн дунда зэргээр 11 про- ...р, тиихэдэ хоёр hууритай купетэй унталгын вагонуудта ябаха сэн дунда зэргээр 25 процент хүртэр доошолуулагдаба.

(ТАСС).

...Р-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ hунгаха Бурят-Монголой АССР-эй hунгуулиин комиссиhаа

...Р-эй Верховно Соведэй Национальностьнуудай Соведтэ ...а Бурят-Монголой АССР-эй hунгуулиин комисси иимэ газарта ...ланхай:

...д Улан-Удэ, 1 Дом Советов, 2 этаж, комната № 49, телефон ...2.

Хонидые олоор хэнзэлүүлхэ гэhэн уялгаяа таанар ямараар дүүргэжэ байнат?

Нёдондо отарынгаа хонин бүриhөө 5,170 килограмм нооhо хайшалаад, мүнөө жэлдэ 5,270 килограмм хайшалха уялга абаhан Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой эрхим хонишон Н. Б. Намсараев.

А. Мантаевай фото.

ҮНИНЭЙ ХОНИШОН

Александра Цыдыпова Яруунын аймагай «Знамя» колхозой дүй дүршэл ехэтэй, эрхим түрүү хонишодой нэгэниинь юм. Нүхэр Цыдыпова 20 гаран жэлдэ хонин ажал дээрэ үнэн сэхээр ажаллаха зуураа, колхозойнгоо хонин hүрэгые олошоруулха, ашаг олзыень дээшэлүүлхэ хэрэгтэ нилээд ехэ туhа нэмэри оруулhан байна.

hүүлэй хэдэн жэлэй туршада үүлтэртэ хонидой отарын ахалагша хонишоноор ажаллажа, жэлhээ жэлдэ hайн амжалта туйладаг.

Үнгэрэгшэ жэлдэ хонишон Цыдыповагай отарынхид 420 эхэ хониднhoo 424 хурьга абажа, бүрин бүтэнөөр түлжүүлээ hэн. Мүнөө жэлдэ энэ отарын хонишод хүршэ аймагайнгаа «Улаан Одон» колхозойхидой үүсхэлые халуунаар дэмжэжэ, хонидоо олоор хэнзэлүүлхэ, зуун эхэ хонин бүриhөө 145 хурьга түлжүүлхэ уялга абанхай.

—Абаhан уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэхэ арга боломжо манда яhала бии. Хониднай бүдүүн, шэмэтэ, концентрированнэ тэжээлээр hайса хангагданхай. Мүн уhалууринь hайнаар эмхидхэгдээ. Байрануудыншье булта шэнэ, типовой болоо. Тиимэhээ мүнөө оронойнгоо хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэдтэ түрэл парти, правительствынгаа хандаhан Хандалгаар зоригжожо, абаhан түлнүүдээ бүрин бүтэнөөр түлжүүлхын, хурьгалhан хонидоо хаhа сагтань ороондо оруулхын түлөө эршэмтэйгээр тэмсэхэбди,—гэжэ Александра Цыдыпова хөөрэнэ.

Энэ отарада мүнөө хонид олоороо хурьгалжа эхилээ. Январиин эхинhээ хойшо 200 шахуу хурьган абтаа. Нарай хурьгадынь кошарно-базова аргаар, түлигдэдэггүй байрада түлжүүлэгдэнэ.

Тиигэжэ хонишон Цыдыповагай отарынхид февралиин тэн болотор бүхы хонидоо хурьгалуулжа, олонхинень ороондо оруулха гэжэ унаhан малгайгаа абангүйгөөр ажаллана.

В. Байбородин.

Алдуунь дабтагдаhаар

Зэдын аймагай «Коммунизм» колхоздо малай үбэлжэлгын муугаар, эмхигүйгөөр үнгэргэгдэжэ байhан тухай манай газетэдэ бэшэгдэhэн, мүн партиин айкомой бюро дээрэ хэлсэгдэhэн байбашье, хубилалта болоhон юумэ тон бага.

Энэ колхозой ниитын малай үбэлжэлгэ зарим газарта бүришье эмхигүйгөөр үнгэргэгдэнэ. Тэрээнhээ боложо hү hаалгань эрид доошолно. hайн байрагүйhөө, харууhалга, эдеэлүүлгын муухаа малынь ехээр туража байна.

Колхозой правлени муудаhан олохон буруу суглуулжа, нүхэр Калмынинда даалгаhан байгаа. Теэд колхозой правлениин буруунуудаа hайн тэжээлээр хангаха тушаа hанаагаа зобоогүй дээрэhээнь, тэдэнь мүнөө улам доройтожо байнхай. Малай харууhалга, эдеэлүүлгын мууhаа энэ колхоз үнгэрэгшэ жэлдэ аяар 100 гаран тугал буруу гарзалуулhан байна.

Тэжээл дутамагтайгаа мэдэжэ байhан колхозой хүтэлбэрилэгшэд, зооветеринарна мэргэжэлтэд үбhэ, hолоомо нэмэжэ бэдэрхэ, байhан тэжээлээ гамтайгаар, буйлуулжа малдаа эдюулхэ хэмжээ абанагүй. Гүүртэ, отаранууд дээгүүрынь зөөгдэhэн тэжээл гэжэ байхагүй. Байгаа болоhон тэжээлынь хайша хэрэгээр гаргашалагдана.

Жэшээнь, нүхэр Тугулдуровай даадаг отарада үбэлэй эртын хурьгадай олоор абтажа захалхада үбhэ тэжээлынь зөөгдөөгүй байшоо. Энэ отарын газаа нэгэл машина үбhэн бии. Тэрэншье дан hаланаар гаргашалагдана. Үхэрэй шабааhан, хониной хоргооhон болошоhон хашаан соо бамбагар хог болоторынь хаяад лэ хурьгалhан хонидтоо эдюулнэ. «Үбhэн муухай аад, хонид эдинэгүй» гэжэ хонишод тэрэнэй шалтагаание тайлбарилна. Энэ отарада түрэhэн хонидто үбhэнhөө ондоо ямаршье тэжээл нэмэжэ эдюулэгдэнэгүй. Зүгөөр, сэб хүршэhэн, гуташаhан силос үбhэнэйнь хорёо соо буулгаатай. Тиимэ силос ямар мал эдихэб? Хонишод тэрэниие гэдхээжэ, буйлуулжа хонидтоо эдюулхэ hэдэлгэ гарганагүй. hолоомо, зелёнкоёо отарынхид хаhа саг соонь зөөжэ абаагүй, саhанда дарuулжархёо.

Эндэхи түрүү хонишодой нэгэн нүхэр Тугулдуровай хүдэлмэридэ колхозой правлениин зүгhөө туhаламжын бага байhан дээрэhээ энэ отарынхид үбэлжэлгые бэлэдхэл муутайгаар үнгэргэжэ байна. Хонидойнь байра хүйтэн, нарай хурьгадые абахада ехэ таарамжагүй, досоонь нойтон, харанхы. Хонидой хурьгалхада оруулха тусгаар таhалга байхагүй. Тиимэhээ нарай хурьгатай хонидые хамтын ехэ хаамаг соо байлгаха баатай болоно. Тиихэдээ 5—10 хоноhон хурьгадай эхэнүүдые үдэртөө газаа гаргажа эдеэлүүлхэдээ, хурьгадыень хаамаг соонь үлөөгөөд, дээрэhээнь hая хурьгалhан хэдэн хони оруулдаг. Теэд тэдэ хонидынь хурьгадые мүргэжэ, этэржэ, гэмтээжэшье болохо байна бшуу.

Набтар, уйтан хашаа соо хонидые hүниндөө хаажа хоноходонь ехээр дулаасажа, сэн сэнхэг болошоно. Тиигэжэ байра соонь ходо нойтон байдаг. Энэ отара оройдоо 50-яад хурьга абаhан аад, тэдэнэйнгээ 12-ые гарзалуулаа.

Энэ юун дээрэhээ болооб гэхэдэ, хурьга абаха дүй дүршэлгүй хүнүүдые хурьгашад болгожо табина. Тэдэнь хони, хурьгадаа танинагүй, эдеэлүүлжэ шаданагүй. Гадна, хурьгадаа эхэhээнь амяарынь байлгажа, үдэртөө хоёр хүхүүлхэдэнь, даараhан хурьгад гансата эхынгээ hү ехээр хүхэжэ тээрэжэ, шэшэнэ ха юм.

Үбэл болоhон хойно тэндэ хурьгадай байра барижа, hаял дүүргэжэ байна. Энэ колхозой бусадшье отаранууд дээгүүр иимэрхүү байдал үзэгдэнэ.

Нүхэр Тугулдуровай отарада 5 хуса үгтэнхэй. Тэдэ хусануудынь аргагүй туранхай. Тииhээ тиитэр хусануудынь hүниндөө хонидтойгоо хамта байлгагдана.

Хонин hүрэгые бүхы хэмжээгээр хүгжөөхэ тухай туйлай ехэ зорилгын табигдажа байхада, энэ ажалда иимээр хандажа яашье болохогүй гээшэ.

Н. Цыбенов, манай корр.

Нёдондо 100 хонин бүриhөө 115 хурьга абаhан, хонин бүриhөө 3,2 килограмм нооhо хайшалhан Мухаршэбэрэй аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой эрхим хонишон М. Е. Перевалова. А. Дашиевай фото.

„Улаан Одон" колхозhоо манай газетын хүдөө бэшэгшэдэй постын гэшүүн мэдээсэнэ

300 ХОНИ ҮРЭЖҮҮЛЭЭБДИ

Манай колхоздо 2-дохи ОТФ-гэй хонишод мүнөө жэл хонидоо олоор хэнзэлүүлжэ, зуун эхэ хонин бүриhөө 154 хурьга түлжүүлхэ уялга абаhан юм. Зарим түрүү хонишод, жэшээлхэдэ, нүхэр Бизья Самбуев, Лыгжэма Самбуева ба бусадай отарынхид 100 эхэ хонин бүриhөө 180 хурьга абаха.

Отарануудтамнай түл абалга түлэг дундаа ябажа байна. Мүнөө хамта 500 шахуу хурьгатай болообди. Шүбэгэ гэжэ газарта үбэлжэжэ байhан Ринчин Балдановай, Цэдэн Цыренжаповай отарануудта тус тустаа 210—230 хурьгад абтаа. Эдэ отарануудта 300 толгой хурьгалhан хонид хусада оробо, искусственна аргаар үрэжүүлэгдэбэ. Үрэжүүлгын хүдэлмэридэ техник-үрэжүүлэгшэдээр комсомол Дашабал Баиров, Бага Доржиев гэгшэд ажаллана. Тэдэнэр өөhэдөө отара бүхэндэ байжа, хусануудые тусгаар харууhалжа, эдеэлүүлжэ, ороондо табина. Мүн искусственна үрэжүүлгын, аймаг хоорондын станциhаа асарhан үрөөр үрэжүүлгэ хэнэ.

Мүнөө шанга хүйтэнэй үедэ хонидойнгоо харууhые улам hайжаруулжа, үбhэ тэжээлынь горьтойхоноор үгэнэбди.

Абаhан хурьгадаа тусхай таhалга соо эхэтэйнь суг байлгажа, кошарно-базова аргаар түлжүүлнэбди. Аймагай центрhээ хурьгашад болохоор ерэhэн комсомолшууд Н. Зявлицева, Т. Чижегова, Г. Борисова, hайнаар ажаллана.

Мүнөө парти, правительствынгаа бүхы хүдөө ажалшадта хандаhан Хандалгатай танилсажа, манай ОТФ-гэй хонишод түл абалгаяа, хони үрэжүүлхэ хүдэлмэреэ бүри эршэмтэй hайнаар үнгэргэхөөр зоригжонхой.

С. Цунгуев, колхозой 2-дохи ОТФ-е даагша.

ЗАЛУУШУУЛАЙ ОТАРАДА

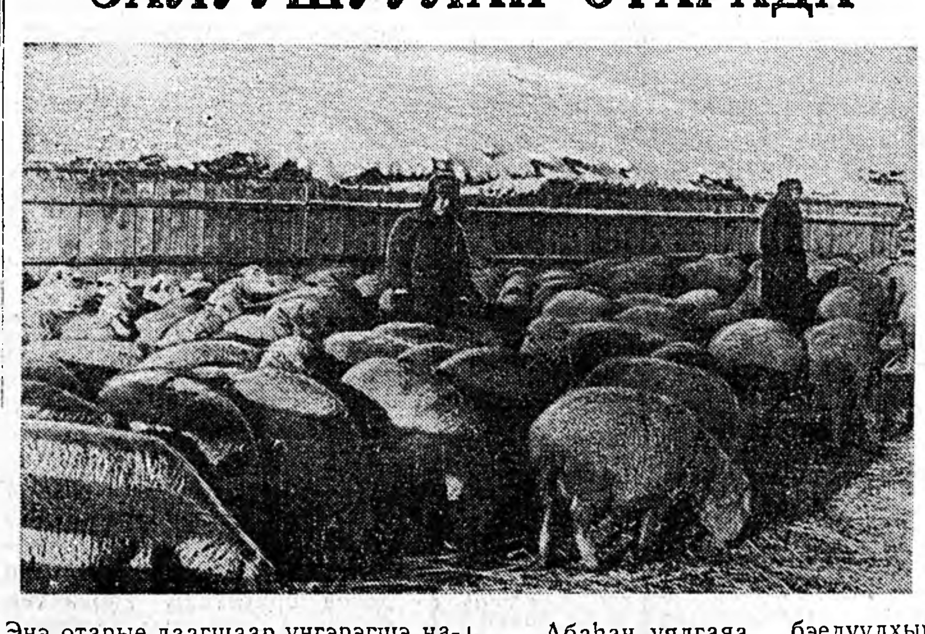

Январийн янгинама хүйтэн үдэрнүүд ерэжэ, буурал сагаан тала дайда уняартан харагдана. Талын дунда тобойhон полевой станай дэргэдэ нёдондо баригдаhан хониной шэнэ байрын урдахи хашаан соо ногоохон үбhэ, зелёнко тобир тарган хонид эдинэ. Амяараа хорёодо хэдэн томо хусанууд хаалгаатай. Эдэнэй дунда гурбан хонишон үбhэ зөөжэ, сүлөөгүй ябана.

Энэ үедэ машина дүнгинэhөөр ерэжэ, гэрнүүдэй хажууда зогсошобо. Колхозой түрүүлэгшэ И. Марков машинаhаа гаража, хонишодые мэндэшэлнэ:

— Амар сайн! hайн байна гүт?

— Сайн, сайн! Гэмгүй hайн байнабди, — гэлдэжэ хонишод харюусана.

— Хонидоо адуулhаар гүт?

— hаянай хүйтэрhэнhээ хойшо гарганашьегүйбди. Нэгэдэхеэр, саhан ехэ болошоо, хоёрдохёор түрэхэ хонидые иимэ хүйтэндэ бэлшээхэ гээшэ бэрхэтэй. Хурьгалhан хонидоо дулааншаг үдэрнүүдэй болоходо адуулхабди, — гэжэ набтархан бэетэй, урихан шэг шарайтай хүбүүн харюусана. Энэ хадаа отарые даатша комсомол Николай Пурбуев байба.

— Хэды хурьгатай болобот?

— Зуугаад, шахуу болоо даа,— гээд, Коля харюусана.

Хонидой ута байрын дунда түхеэрэгдэhэн хурьгадай байра соо hаруул, сэбэрхэн. hая хурьгалhан хонид ханын хажуудахи таhалгануудсоо хурьгадтаяа байлгагдана. Эхэhээ hалгаагдаhан хурьгад ехэ багаараа илгагдажа, ами амяараа таhалгануудта хаагданхай.

Коля Пурбуев залуу хонишон. Энэ отарые даагшаар үнгэрэгшэ намар томилогдоhон юм. Хонишон болоhоор хоёршье жэл болоодүй. Багаhаа адуу малда дуратай, ажалша бэрхэ, шуран шударгы хүбүүн сэрэгэйнгээ алба hайнаар хэжэ ерэhэнэйнгээ hүүлээр колхоздоо ажаллажа эхилээ hэн. Эжытээ хамта республикын суута хонишон Гомбожап Санжиевай отарада нёдондо түл абалгын үедэ хүдэлхээ ерэhэн байгаа. Хонишодой эрхим hайнаар ажаллаhанай, эрмэлзэл оролдолго гаргаhанай ашаар нёдондо хонин бүриhөө 3,5 килограмм нооhон хайшалгагдаhан, 100 эхэ хонидhoo 123 хурьган абтажа, түлжүүлэгдэhэн байна. Тиигэжэ отарын хонишод гансал нэмэлтэ түлбэридэ 53 хурьга, нилээд ехэ мүнгэ абаба.

Урда жэлнүүдтэ Иволгын аймагай «Коммунизм» колхоздо хонидой типовой байранууд үгы байhан юм. Тиимэhээ хонидые хуушан хотонуудта үбэлжүүлхэ гээшэ хүндэ хүшэр hэн. Энээниие хараадаа абажа, колхозой правлени шэнэ байрануудые нёдондо барижа эхилhэн байна. Пурбуевай отарын хонид hайнаар үбэлжэхэ арга боломжотой. Тойроод таряанай полинууд. Тэндэ үбэлдөө хонидые бэлшээхэдэ таарамжатай. Урдань эндэ уhан хомор байгаа. Шэнэ худагай малтагдаhанhаа хойшо энэ бэрхэшээлшье дабагдаа.

— Абаhан уялгаяа бэелүүлхын тула юу хэжэ байнат? — гэжэ хонидой байра хаража ябаhан түрүүлэгшэ хонишодто хандана.

Үнгэрэгшэ декабриин эхин багаар Хориин аймагай «Улаан Одон» колхозой хонишод хонидоо олоорнь хэнзэлүүлжэ, тоо толгойень түргэнөөр олошоруулаяа гэhэн уряатайгаар республикын бүхы хонишодто хандаа hэн. Тэдэнэр хандалга соогоо 100 хонин бүриhөө 150 хурьга түлжүүлхэбди гэжэ уялга абаа.

Нёдондо жэлэй hүүлэй үдэрнүүдтэ Улан-Удэдэ зарлагдаhан республикын түрүү хонишодой суглаанда хабаадалсаhан Николай Пурбуев колхоздоо бусахадаа дээшэлүүлэгдэhэн шэнэ уялга абаhан байна. Энэ отарын хонишод 100 эхэ хонидhoo 160 хурьга абажа, бүрин бүтэнөөр түлжүүлхэ, хонин бүриhөө 4 килограмм нооhо хайшалха гэжэ шиидээ. Колхозой хонишод хамтадаа 100 эхэ хонидhoo 145 хурьга абаха уялгатай.

Отарада 600 хонид үбэлжэжэ байна. Хонидой хурьгалха үедэ Саянтын МТС-эй механизатор Д-Ц. Жамбалов Евдокия hамгантаяа энэ отарада туhалхаяа ерэhэн юм. Мүн Пурбуевай hамган Мария нүхэртэеэ хамта ажаллана.

Хонишон Пурбуев залуушье hаа, хонидые зүбөөр бэлшээхэ, харууhалха талаар нилээдгүй ехэ дүршэлтэй болонхой. Эрхим хонишон Гомбожап Санжиевай хажууда ажаллахадаа баян дүй дүршэлыень тэрэ халан абаа юм. Мүнөөшье, Санжиевай отара эндэhээ холо бэшэ. Зарим ойлгосогүй асуудалаа Санжиевтай залуу хонишон уулзажа зүбшэдэг байха юм.

Мүнөө энэ отарын хонид тусхай рационой ёhоор эдеэлүүлэгдэнэ. Үбhэ, зелёнко, hолоомо гэхэ мэтын хажуугаар концентрированнэ тэжээл, бургааhанай мүшэр үгтэнэ. Дулаан үдэрнүүдтэ хонид таряанай узуур дээгүүр бэлшээгдэнэ. Үдэртөө хоёр дахин уhалагдана. Хониной байра сэбэр, зохихысо дулаан байлгагдана. Нарин нооhотой хонидой нооhоной шанарые муудуулхагүйн тула үбэлэй сагта тэдэниие халуудуулхагүй гэжэ эндэхи хонишод оролдоно.

Ноябриин hайндэрэй hүүлээр Коля Мария хоёрой түрэ колхозой центртэ ханхинаа бэлэй. Тиихэдэ түрэлхидынь, үетэниинь залуу нүхэдтөө жаргажа hуухыень, ажалдаа амжалта туйлахыень хүсэhэн юм. Тэдэнэйнгээ нангин юрөөл захяае Николай Мария Пурбуевтэн амжалтатайгаар дүүргэжэ эхилээ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: хонишон Николай Пурбуев, хурьгашан Евдокия Жамбалова хурьгалха хонидоо шэлэжэ байна.

А. Бадаев.

ҺУНГАГШАДАЙ ДУНДА АГИТАЦИОННО-НИИТЫН ХҮДЭЛМЭРИ ҮРГЭНӨӨР ЯБУУЛАЯ

Һунгалтые эрхим бэлэдхэлтэйгээр угтаха

СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтые түгэс бэлэдхэлтэйгээр үнгэргэхэ гээшэ партийна организацинуудай шухала зорилго болоно. Мүнөө үедэ аймагай колхоз, МТС, промышленна предприятинуудаар, эмхи зургаануудаар СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтада бэлэдхэл үдэр ерэхэ бүри үргэдэнэ.

Ажалшадай депутадуудай аймагай Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй шиидхэбэреэр аймагта һунгуулиин 14 участок байгуулагдаа. Участок бүхэндэ, мүн һуурин газарнуудаар хамта 20 агитпункт түхеэрэгдээд, хүдэлжэ байна.

КПСС-эй айком агитпунктнуудые даагшадаар эрдэм бэлигтэй, политическэ талаараа һайн бэлэдхэлтэй, агитационно-ниитын хүдэлмэри ябуулха дүй дүршэлтэй нүхэдые томилоо. Тиихэдэ 10 гараниинь энээнэй урда үнгэргэгдэһэн һунгуулиин кампанинуудай үедэ тус хүдэлмэридэ хүдэлһэн байха юм. Партийна эхин организацинууд агитпунктые даагшатай хамта агитаторнуудые шэлэн оложо, тэдэнээ бүлэг бүлэг айлаар, малай фермэ, гүүртэнүүдээр хубаарилжа табиба. Һунгагшадай дунда хамта 200-гаад агитатор ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулна.

Партийна организацинуудаар, мүн агитпунктнуудта агитаторнуудай семинар үнгэргэгдэжэ, «һунгуулиин кампаниин үедэ агитаторнуудай зорилго», «агитационно ниитын хүдэлмэри ябуулха арганууд» гэһэн асуудал зүбшэн хэлсэгдээ. Мүн эдэ семинарнууд дээрэ агитаторнууд ажалайнгаа дүй дүршэл андалдан абалсаа.

Һунгуулида бэлэдхэлэй түрүүшын үдэрһөө эхилжэ Щергино тосхоной агитпункт (даагшань Кабанскын МТС-эй партийна организациин секретариин орлогшо нүхэр Корсаков) муу бэшээр хүдэлмэрилжэ байна. Энэ агитпункт түхеэрэлгээр һайн, шэнэ газетэ, журнал, элдэб һонин номууд эндэ хододоо байдаг, агитаторнууд үдэшэндөө дежурладаг болонхой.

Мүн Сухая гэжэ тосхоной агитпунктын (даагшань нүхэр Власов) һайн хүдэлмэри тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Эдэ агитпунктнууд өөһэдынгөө хүдэлмэриие гансахан агитпунктын байшандахи ажалаар хизаарладаг бэшэ, харин агитаторнуудай хүдэлмэриин хойноһоо ходо хинажа, тэдэнэртэ заабари зүбшөөл үгэжэ, туһаламжа үзүүлжэ байдаг.

Агитаторнууд СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалта үнгэргэхэ тухай Дүримөөр һунгагшадай дунда хэдэн хөөрэлдөө үнгэргөө, тэдэнэрээ һунгуулиин округуудтай танилсуулаа. Мүнөө үедэ агитаторнууд аймагай ажалшадые манай ороной колхознигуудта, МТС, совхозуудай хүдэлмэрилэгшэдтэ, партийна, профсоюзна болон комсомольско организацинуудта, советскэ ба хүдөө ажахын органуудта, мэргэжэлтэдтэ, хүдөө ажахын бүхы хүдэлмэрилэгшэдтэ зорюулһан Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй, ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Хандалгатай танилсуулжа байна. МТС, колхозуудаар, бригада, фермэнүүдээр хамтын суглаан, үйлэдбэриин зүблөөн зарлагдажа, энэ Хандалга зүбшэн хэлсэгдэжэ эхилээ.

Эдэ үдэрнүүдтэ аймагай МТС, колхозуудаар, промышленна предприяти, эмхи зургаануудаар хүдэлмэришэдэй, албахаагшадай, колхознигуудай суглаанууд болож, һунгуулиин участково комиссинуудай составта кандидадууд дэбжүүлэгдэбэ. Хамта аймаг соо участково комиссинуудта ажал хүдэлмэридөө шалгарһан, арад зоной эдэбхи найдабарида хүртэһэн 106 хүн дэбжүүлэгдээ. Тэдэнэй дунда түрүү һаалишад болон хонишод, эрхим механизаторнууд, загаһашад бии.

Жэшээлхэдэ, «Знамя Октября» колхозой гэшүүд—эрхим һаалишан Евдокия Ивановна Ханхасановае, Ленинэй нэрэмжэтэ колхозойхид—һаалишан Пелагея Филипповна Изюрьевае, Ждановай нэрэмжэтэ колхозойхид—түрүү һаалишан Галина Гавриловна Хамуевае һунгуулиин комиссиин составта дэбжүүлбэ.

СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтада бэлэдхэл хадаа колхознигууд, механизаторнуудай, аймагай бүхы ажалшадай дунда ажалай болон политическэ ехэхэн үүсхэл эдэбхи гаргана. Хаа хаанагүй СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтын хүндэлэлдэ социалис мүрысөөн үргэнөөр дэлгэржэ байна. Һаяхан болоож үнгэрһэн аймагай хонишодой зүблөөн колхозой баялиг болохо хонин һүрэгөө олон болгохо тушаа улаан одонойхидой уряалые халуунаар дэмжэжэ, энэ жэлдэ 100 эхэ хонин бүриһөө 140 хурьга абаха гэжэ шиидэбэ. Тиихэдэ Кабанскын МТС-эй механизаторнууд һунгуулиин үдэр болотор трактор заһабарилгаяа дүүргэхэ, тэрээнһээ гадна 18 комбайн, 35 сеялкэ, 37 плуг болон хүдөө ажахын бусад машинануудые һайн шанартайгаар заһабарилха уялга абаа.

Аймагай ажалшадай эдэбхи үүсхэлые үргэнөөр дэмжэжэ, ажалай шэнэ амжалта туйлаха хэрэгтэ тэдэниие элсүүлхэ гээшэ партийна организацинуудай шухала зорилго болоно.

Гэхэтэй хамта, СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтада бэлэдхэл хаа хаанагүй жэгдэ эмхитэйгээр ябана гэжэ хэлэхын аргагүй. Зарим партийна организацинууд энэ шухала кампанида горьтой анхаралаа табинагүй, агитпунктын, агитаторнуудай хүдэлмэреэр һонирхоногүй, тэдэнэртэ зохихо туһаламжа үзүүлнэгүй, шанга эрилтэ табинагүй.

Тиимэһээ КПСС-эй айком эдэ бии байһан, мүн бусад дутагдалнуудые дары усадхажа, СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтые эрхим бэлэдхэлтэйгээр, эмхитэйгээр, политическэ дээдэ хэмжээндэ үнгэргэхэ тушаа зохихо хэмжээнүүдые абаха байна.

Ц. Раднаев, КПСС-эй Байкало-Кударын айкомой секретарь.

Агитаторнууд участогуудтаа гараба

Иволгын аймагай «Улаан Оронго» колхоздо СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтада бэлэдхэл эхилээ.

Колхозой центрын үйлсэнүүдтэ уряа лозунгнууд хадагдаа, агитпункт болон Культурын байшан плакадуудаар, диаграммануудаар гоёон шэмэглэгдээ.

Һаяхан колхозой гурбадахи комплексно бригадын агитаторнуудай семинар боложо, парторганизациин секретарь нүхэр Бимбаев тэдэндэ заабари үгэһэн байна.

Иигэжэ колхозой 40 гаран агитатор даадаг айлнуудаараа, гүүртэ, отаранууд дээгүүр ябажа, советскэ һунгуулиин системэ тухай хөөрэлдөөнүүдые хэжэ эхилээ.

Агитаторнууд А. Ошорова, В. Собенников, Г. Зориктуев болон бусад дааһан участогуудтаа хэды дахин гараа. Жэшээнь, агитатор-хонишон Г. Зориктуев һунгалта тухай хонишодто хөөрэжэ үгэхэ зуураа, 100 эхэ хонин бүриһөө 140-һөө үсөөн бэшэ хурьга абаха гэһэн уялгаяа ямар аргаар дүүргэхэ тухайда зүбшэ нэ, һунгалтын үдэрые ажалай амжалтаар угтахыень уряална.

М. Мункожапов.

Улан-Удын «Кооператор-комсомолец» гэжэ олзоборилгын артелиин бүд нэхэгшэ Галина Бутакова СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтада хүндэлэлдэ социалис мүрысөөндэ оролсоод, үдэр бүри нормоёо 145 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: комсомолка Г. Бутакова ажаллажа байна.

А. Манхаевай фото.

Түрэл орон доторнай

Ростовско область: «Ростовуглегеология» трестын хүдэлмэрилэгшэд ашагта малтамалнуудые ехээр бэдэрэн олоно. Тэдэнэр һүүлэй үедэ шулуу нүүрһэ ехээр олоо.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: комсомолка Анна Родик Николай Дьяконов хоёр нүхэ үрөмдэжэ гаргаһан зүйлнүүдээ шалгажа байна.

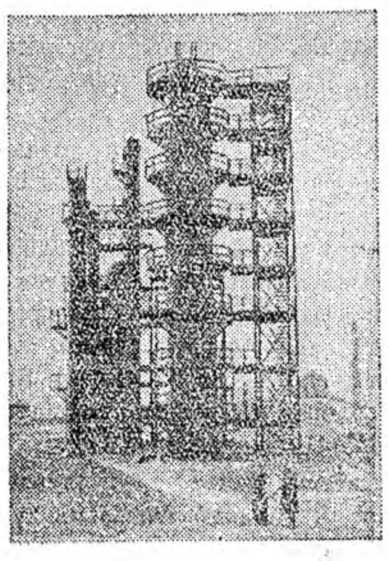

Пермскэ область. Чусовска металлургическа комбинадай хүдэлмэрилэгшэд түсэбһөө гадуур 10 мянган тонно прокат 1957 ондо бүтээгээ юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: бэлэн болоһон прокат ябталагдажа байна.

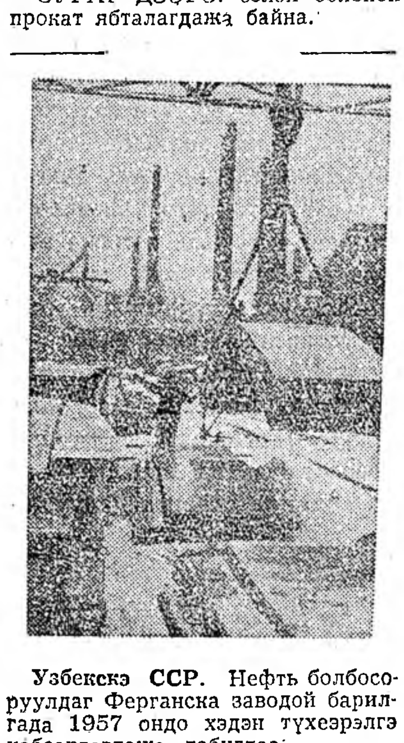

Узбекскэ ССР. Нефть болбосоруулдаг Ферганска заводой барилгада 1957 ондо хэдэн түхеэрэлгэ хабсаргагдажа табигдаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нефть болбосоруулдаг Ферганска заводто табигдаһан машинын тоһо сэбэрлэдэг шэнэ түхеэрэлгэ.

ТАСС-эй фотохронико.

АГИТАТОРТА ТУҺАЛАМЖА

СССР-эй Верховно Совет—гүрэнэй засагай дээдэ орган мүн

Байгша оной мартын 16-да СССР-эй Верховно Соведэй һунгалта болохонь.

Бүхы совет арад бүгэдэниитын, тэгшэ ба сэхэ һунгуулиин эрхые үндэһэ болгон, нюуса гуримаар дуугаа үгэжэ, СССР-эй Верховно Соведые—Советскэ Союзай гүрэнэй засагай эгээн дээдын түлөөлэлгэтэ зургаание 4 жэлэй болзороор һунгадаг юм. СССР дотор хуули гаргаха засагые СССР-эй Верховно Совет лэ бэелүүлдэг. Манай гүрэн дотор тэрээнһээ ондоо ниитэсоюзна хуули гаргаха гүрэнэй нэгэшье зургаан байхагүй. СССР-эй Верховно Совет манай гүрэнэй Үндэһэн хуулиие — Конституциие баталдаг, тэрээндэ хубилалта оруулдаг байна.

СССР-эй Конституциин ёһоор, СССР-эй Верховно Совет хадаа арадай ажахын, культурын болон гүрэнэй удхашанартай тон шухала асуудалнуудые эсэслэн шиидхэдэг эгээн ехэ, бүрин эрхэтэ совет засагай дээдэ зургаан болоно бшуу. СССР-эй Конституци баталхаһаа, тэрээндэ хубилалта оруулхаһаа, ниитэсоюзна хуулинуудые абахаһаа гадна, Верховно Совет СССР-эй гүрэнэй дээдэ зургаануудые—СССР-эй Верховно Соведэй Президиумые һунгадаг, СССР-эй Правительствые—СССР-эй Министрнүүдэй Соведые эмхидхэн байгуулдаг; СССР-эй дээдэ албан тушаалта хүнүүдые томилдог ба тушаалһаань сүлөөлдэг, СССР-эй дотоодын болон гадаадын политикын эгээн шухала асуудалнуудаар шиидхэбэри гаргадаг, СССР-эй составта шэнэ республикануудые абаха тухай, дайн болон эб найрамдал тухай асуудалнуудые шиидхэдэг; арадай ажахын түсэбүүдые, гүрэнэй бюджет баталдаг, гүрэнэй зургаануудай болон тушаалта нюурнуудай ажал-ябуулгада дээдын хиналта бэелүүлдэг юм.

СССР-эй дүрбэдэхи зарлалай Верховно Соведэй һунгагдаһанһаа хойшо дүрбэн жэл үнгэрбэ. Энэ богонихон саг соо манай ороной арад түмэн КПСС-эй XX съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, коммунизм байгуулха хэрэгтэ тон ехэ амжалта туйлаа. Совет гүрэн Коммунис партиин хүтэлбэреэр ябажа, үнгэрһэн дүрбэн жэл соо промышленна үйлэдбэриин хүсэтэ ехэ хүгжэлтэ хангаа. Хүдөө ажахымнай хурдан түргөөр хүгжэжэ эхилээ. 1954 онтой сасуулбал, 1960 ондо гү, али 6 жэл соо һү һаалгаяа бүхы орон дотор 2 дахин ехэ болгохо гэһэн зорилго 3 жэл соо дүүргэгдээ. Тиигэжэ хүн бүхэндэ хүртэдэг һүнэй хэмжээгээр США-е бүри энэ жэлдэ хүсэхэ аргатай болообди. Мүн 36 миллион гектар шэнэ ба боро газар ашаглаһанай үндэһөөр орооһо таряан, мяхан, нооһон, овощь, хүбэн ехээр абтадаг болоо. Бүмбэрсэг дэлхэйе тойрогшо хэмэл одо табижа, манай орон эрдэм ухаан болон техникэ хүгжөөхэ талаар түүхэтэ илалта туйлаа. Советскэ Союзай уласхоорондын нэрэ хүндэнь бүри ехэ болоо.

Оронойнгоо саашанхи хүгжэлтын эрилтэнүүдые хараада абажа, СССР-эй Верховно Совет гүрэн түрын тон шухала удхашанартай хэдэн хуулинуудые энэ үе соо абаһан байна. Промышленность болон барилга хүтэлбэрилхэ хэрэгые саашадань һайжаруулха тухайда СССР-эй Верховно Соведэй гаргаһан хуули манай ороной экономическа хүгжэлтэдэ ехэ удхашанартай юм. Иимэ хэмжээ-ябуулгын имагта ехэ аша туһатай байһаниие 1957 ондо арадай ажахыгаа хүгжөөхэ түсэбэй амжалтатайгаар дүүргэгдэһэнһөө элеэр харанабди.

Советскэ демократиие үргэдхэн хүгжөөхэ хэдэн шухала хэмжээнүүд абтаа. Сүүдэй байгууламжа ба ябуулга тухай хуули, граждан ба уголовно, процессуальна кодекснуудые баталан абаха эрхэ союзна республикануудта үгэжэ, мүн газар уһанай болон захиргаанай асуудалнуудые шиидхэлгын талаар тэдэнэй эрхэ түлөөлэлгыень үргэдхэжэ, союзна республикануудай суверенитедые улам бэхижүүлхын тула һүүлэй жэлнүүдтэ СССР-эй Верховно Соведэй абаһан хуулинууд манай ороной арадуудай ахадүүгэй хани барисаае бүри бэхижүүлээ.

Хүдөө ажахыгаа шэнэ гуримаар түсэблэхэ, колхозно демократиие үргэдхэн бэхижүүлхэ зорилготой шэнэ хуулинууд арад зоной эдэбхи үүсхэл бадаруулха хэрэгтэ ехэ удхашанартай. Гүрэнэй пенси, бага салин абадаг хүдэлмэришэдэй, албахаагшадай салингые ехэ болгохо тухай, амаралтын болон һайндэрэй урда тээхи хүдэлмэриин үдэрыс богони болгохо, хүдэлмэриин үдэрые 7 ба 6 сагтань оруулха тухай хуулинууд абтаа. Үнгэрһэн [...] жэл соо манай гүрэнэй [...] дээдын зургаануудаар абта[...] олон хуулинуудай, бусад хэ[...] хала хэмжээ-ябуулгануудай[...] ехэ аша туһатай байһаниинь[...] гэр бүлэ, хүн бүхэндэ һайн[...] жэ. Арадайнгаа ажахые хүг[...] ажалайнгаа бүтээсэ дээш[...] хэрэгтэ ехэ амжалта туй[...] ашаар лэ ажалшадай ажаба[...] хэмжээн, соёл болбосорол [...] гээшэ. Хүдэлмэришэд болон [...] хаагшадай бодото салин хү[...] жэл соо 1,5 дахин нэмээ. Ко[...] дай, колхознигуудай олзо [...] һүүлэй дүрбэн жэлэй турша[...] лэ нилээд ехээр ургаа.

Уласхоорондын түгшү[...] шангадаад, һүйдхэл ехэтэ дайнай үүдхэгдэхэ аюулай [...] лоод байһан мүнөөнэй [...] дүрбэдэхи зарлалай Верховно [...] вет эб найрамдал бэхижүүл[...] дуудай аюулгүй байдалые [...] хамгаалха хэдэн шухала до[...] нүүдые үнгэрһэн дүрбэн жэл[...] шада абаһан байна. Тэдэнэй [...] шухалануудынь гэхэдэ: С[...] Верховно Соведэй хоёрдохи [...] дээрэ абтаһан, бүхы гүр[...] парламентнуудта хандаһан [...] раци; «Дэлхэйн бүхы ор[...] бүхы ажалшадта, политичес[...] лон ниитын ажал-ябуула[...] парламентнуудта хандажа[...] оной ноябрьда СССР-эй Ве[...] Соведэй ойн баярай сессиин [...] Хандалга», Советскэ прави[...] вын гадаадын политика [...] СССР-эй Верховно Соведэй [...] сиин 1957 оной декабриин [...] абаһан тогтоол болоно.

СССР-эй Верховно Сове[...] сессиин абаһан шиидхэбэри[...] лүүлэн, Советскэ правите[...] мнай уласхоорондын түгшү[...] шанга байдалые һулаaруу[...] найрамдал бэхижүүлхэ туш[...] лэй үедэ хэдэн шухала ду[...] оруулаа, өөһэдынгөө Зэбсэг[...] нүүдэй тооe 300 мянган хүнөө[...] рүүлээ.

Совет арадай һүүлэй [...] соо туйлаһан эдэ ехэ [...] танууд урда болоошо һун[...] үедэ табиһан программаяа [...] мунистическэ партиин, С[...] правительствын амжалта[...] дүүргэһэниие гэршэлнэ.

С. Ба[...]

Железнодорожно районой агитпунктнуудта

СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтада бэлэдхэл районой предприятинуудаар, соёл гэгээрэлэй эмхи зургаануудаар үдэрһөө үдэртэ үргэдэжэ байна.

Дээдэ Онгостодохи Хирпиисын заводой клубта агитпункт нээгдэнхэй. ПВЗ-гэй вагон хабсаруулгын цехын партбюрогой секретарь А. А. Добрынин энэ агитпунктые даана. Стол дээрэнь уран зохёолой номууд, газетэ, журнал ходо байдаг.

Эндэхи участогай һунгагшадай дунда 5 партийна организациин агитаторнууд, хамта 50 гаран хүн ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулна. Тэдэнэр СССР-эй Верховно Соведэй һунгалтада бэлэдхэлэй эхилһэнһээ хойшо һунгагшадтайгаа 3—4 дахин уулзажа, һонирхолтой хөөрэлдөө хээ. Нэн түрүүн КПСС-эй ЦК-гэй декабрьска Пленумэй дүнгүүдээр, мүн СССР-эй Верховно Соведтэ һунгалта хэхэ Дүрим тухай һунгагшадта хөөрэжэ үгэбэ.

Тэрээнһээ гадна, агитпунктдашье һонирхолтой хөөрэлдөөн, лекци, элидхэл эмхидхэгдэнэ. Январиин 22-то—«Уласхоорондын байдал тухай» лекцидэ 300 гаран һунгагшад суглараа.

Агитпунктын, партийна организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд агитаторнуудай хүдэлмэридэ ехэхэн анхарал табина. Партийна организацинуудаар агитаторнуудай 2 семинар боложо, хүдэлмэриин[...] дүршэл тухай хөөрэлдэбэ. [...] торнууд Лобасюк, Эпов, С[...] Десятков, Копылеев болон [...] оролдосотой ажалаараа һу[...] дай дунда хүндэтэй болонхо[й].

**

ПВЗ-эй 5-дахи участогта [...] дэргэдэ) эмхидхэгдэһэн аг[...] тын үүсхэлээр һаяхан һунга[...] вечер боложо, 200-гаад һун[...] суглараа.

Совет орондохи һунгуули[...] темэ тухай һонин лекци унш[...] най һүүлээр, шэнэ шэнэ к[...] налнууд харуулагдаһан бай[...]

С. Чер[...]

Аймагай газетэнүүдэй хуудаһануудһаа

2 МИЛЛИОН 468 МЯНГАН ТҮХЭРИГЭЙ ОЛЗО ОРУУЛБА

«Искра» колхозой гэшүүд 1957 ондо ажахыгаа хүгжөөхэ түсэб зохёохо зуураа, 2 миллион 360 мянган түхэригэй олзо доход оруулхаар хараалһан байгаа. Иигэжэ тус колхозойхид үнгэрэгшэ жэлэй туршада ниитынгээ ажахые улам саашань хүгжөөхэ хэрэгтэ ехэ амжалта туйлажа шадаа. 1957 ондо колхозой оруулһан олзо доходынь 2 миллион 468 мянган түхэриг болобо. Харин 1956 ондо олзо доходынь 1 миллион 702 мянган түхэриг байһан юм. Тиихэдэ таряан ажалһаа 847 мянга, мал ажалһаа нэгэ миллион 500 мянга гаран түхэриг олзо оруулагдаа.

Мүнөө энэ колхоз гэшүүдэйнгээ ажалта үдэр бүридэ 5 түхэриг хубаахань (нёдондо 3 түхэриг хубаагдаа һэн). Ахалагша хонишон М. К. Лаптевай бүлэ 2392 ажалта үдэр оложо, тэрээндээ 12 мянган түхэриг мүнгэ, 48 центнер талха таряа абахань. Мүн хонишон Д. А. Рычковой бүлэ ажалта үдэртөө 10 мянган түхэриг мүнгэ, 39 центнер талха таряа абаха юм.

«Вперед», *Мухаршэбэр.*

ГУРБАН ҮДЭР СОО ХОНИНОЙ БАЙРА БАРИБА

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой барилгашад жэл бүри олошоржо байһан ниитынгээ адуу малые һайн байраар хангаха хэрэгтэ ехэ анхарал хандуулна. Барилгашадай бригада түргэн арга хэрэглэжэ, 1500 толгой эрье хонидой байха байра һаяхан барижа дүүргээ. Энэ байра гурбан үдэр үлүүтэй саг соо баригдаа. Барилга дээрэ 22 хүн ажаллаһан, мүн 15 хүн барилгын модо бэлэдхэжэ, шэрэлсэһэн байха юм.

Нүхэд Сундуев, Цыденов, Нимаев, Дансаранов, Малатханов гэгшэдэй хүтэлбэрилдэг хэдэн барилгашад ба модо отологшод эрхим ажалай жэшээ харуулаа. Мүн автомашинын жолоошод Ламуев, Ринчино барилгын модо таһалгаряагүйгөөр шэрэһэн байна. Барилгашадта ажалта үдэр, мүн нэмэлтэ түлбэри түлэгдэхэһөө гадна, 1500 түхэригэй шан үгтэбэ.

«Баргажанай үнэн»

АЖАЛАЙ НЭМЭЛТЭ ТҮЛБЭРИ

Үнгэрэгшэ жэлэй туршада Кяхтын аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхоз гахай үсхэбэрилхэ түсэбөө хоёр дахин үлүүлэн дүүргэһэн байна. 420 толгой гахай шахагдажа, гүрэндэ тушаагдаа. Мүн гахай үсхэбэрилгэһөө 100 мянган түхэригэй олзо доход оруулагдаба. Энээнэй ашаар колхозой гахайшад ажалай нэмэлтэ түлбэри абаһан байна. Фермые даагша Фасхутдинов, гахайшад Салахутдинова, Баннова, Лумбунова гэгшэд нэмэлтэ түлбэри абаба.

Колхозой гахайшад энэ жэлдэ бүри ехэ амжалта туйлахабди гэжэ мэдүүлнэ. Мүнөө эндэ 140 гахай шахагдажа байна. Тэдэнэй зариманайнь шэгнүүр 120 килограмм болоно. Колхоз энэ квартал соо гүрэндэ гахайн мяха тушааха юм.

НЭГЭ ҮНЕЭНҺЭЭ 3 ТУГАЛ АБТАБА

Тус аймагай Калининай нэрэмжэтэ колхозой Хоронхойн фермын олон һаалишад үнгэрэгшэ жэлдэ нэгэ үнеэнһээ 2—3 тугал абажа, түлжүүлһэн байна. Жэшээлхэдэ, һаалишан Дулмажап Буянтуева «Алагдай» гэжэ үнеэнһээ 3 тугал абаа. Энэ үнеэн январь соо тугаллаад, уданшьегүй ороондо оруулагдажа, ноябрь һарада хоёр тугал гаргаһан юм. Һаалишан Буянтуева абтаһан тугалнуудаа һайнаар түлжүүлһэн, үнеэдээ тарганаар харууһалһан байна. Мүн һаалишан Арина Сунграпова 14 үнеэнһээ 17 тугал абажа, түлжүүлээ.

«Знамя Ленина».

КОМСОМОЛШУУДАЙ ЭСТАФЕТЭ

«Аха наһатан комсомолшуудай алдарта хэрэгүүд тухай» эстафетэ январиин 10-һаа комсомолой эхин организацинуудта үнгэргэгдэжэ байна. Энэ эстафетые Калининай нэрэмж[...] колхозой комсомолой эхин [ор]ганизаци эхилээд, Стали[...] нэрэмжэтэ колхозой ком[со]молшуудта дамжуулан үг[...]

Комсомолой эхин органи[за]ци бүхэндэ 5 үдэрэй турша эстафетэ үнгэргэгдэхэ юм.

«Красный байкал[...]» Хойто-Байга[...]

ЭХЭ ОРОНОЙНГОО ГОРОДУУДААР АЯНШАЛНА

Барилгада хэрэгтэй тү[...] бетон зүйлнүүдые бүтээхэ [...] ловска заводой барилга д[...] олон залуушуул ажалла[...]. Тэдэнэй зариманиинь Бу[...] Монголһоо холо ошожо [...] гүй байха юм. Тиимэһээ т[...] нэр амаралтынгаа үедэ [...] оронойнгоо томо томо город[...] даар аяншалгада ябаха [...] шиидэбэ. Барилгашан-баса[...] В. Красикова, Г. Кор[...] лева, П. Насникова, Л. Н[...] ва ээлжээтэ амаралтаа аба[...] Рига город ошоһон юм. Н[...] Белькова, эгэшэ дүүнэр Кл[...] Вера Налетова Калинин[...] город ошоо. Залуушуулай[...] шээгээр наһажаалшье хү[дэл]мэришэд аяншалгада гара[...] болоо. Сибириин барилгада[...] жэлэй саада тээ ерэһэн Я[...] Иванович Горячов бүлэнэр[...] өөрынгөө түрэһэн Сыз[...] город ошохо гэжэ шиидээ. [...] 20 жэл соо барилга хэжэ [...] һан Петр Иванович Миха[...] Златоуст город ошохонь.

«Знамя побе[ды]» Прибайкальска айма[г].

ЖАЛ ҺУРАЛСАЛ ХОЁРОО АДЛИ ТЭГШЭЭР ШУДАЛАЯ

Багаһаа ажалда дуршэнэ

Улекчинэй һургуулиин һурагшад хэшээлһээ гадуур фермэ дээрэ ажаллана

...лахын хүтэлые ...саар, Зэдэ го... урда хойто ...р урда урдаһаа ...лсан тэбхыһэн ...гай хоёр-гурбан модоной ха...а зубшан, орьёл торьёлоор ...дана. Энэ үзэсхэлэн һайхан ...али Улекчин голой адагые ...лэн, үргэн дардам харгыгаар ...эн гарагшадай нюдэндэ үлэм...айханаар үзэгдэдэг юм.

...эхэндэ харгын хойто бэедэ шэ... түхеэрэгдэһэн олохон малай ...амжатай типовой дал хойшо ...аа һунажа, сайбар шифер ху...аяа наранай гэрэлдэ ялалзуу...оршон тойронине бүришье гоё ...э оруулна.

...нварь һарын сэнтэмэ хүйтэн ...үдэр. Огторгойдо зааханшье ... үгы, синдэгэр сэлмэг. Улаан ...ал наран Ёлтын хабсагайн ...оор дамжан, дээшээ хөөрэн ... Улекчин нютагай тала дай... үнгэтэ туяагаа сасаһаар. Са...уулын оройгоор хоргодожо, ...ын боро харааны тэмдэг ...нэ. Энэ үедэ гүүртын үнеэд ...ээрнһээ һубарилдан, бэе бэс... үрдилдэжэ, тангаралдаһаар ... руугаа шэглэнэд. Сагаан ха... умдэжэрхиһэн залуухан аад, ...этэй, наадатай басагад хүхюу ...аар өөһэд хоорондоо зугаалал...ар үнеэдээ угтажа, байра бай...нь абаашажа, хонцуун үнэр...хэхэн силосээр эдсэлүүлнэ.

...Лиза, ши мүнөөдэр мухар алаг...аан хэды литр һү һаахаб гэжэ ...аш?—гээд үндэршэг, шамбай ...й, түхэреэн шарайтай басаган ...а.

...Үсэгэлдэр 12 литр һаагаа һэм. ...мүнөөдэр 13 тухай һааха бэзэб. ...гэхэдэ, үсэгэлдэрһөө үнеэдэйн... рационине үшөө ондоогоор ху...ааб. Һанана гүш, Маша, Му...айһаа урдань миил 5—6 литр ...агша бэлэй даа. Мария Дуга...агай хэлэһэнэй ёһоор, зоотехни... туримаар хооллуулаад бай... үдэр бүри һаамынь дээшэлжэл, ...лжэл байна,—гээд үндэршэг ...н бэетэй, сагаан шарайтай ба... урматай нюдөөр нүхэр тээшээ ...жа байтараа:

...Һү-ү, борсогор хүхүүдэйм уяа...мултараад, Сэсэгэй мүргэдэг ...тээшэ ошобол:—гээд, гүйшэнэ.

...э залуушуулай иимэ зоригтой ...ун, хүнгэн солбоноор ажалла...айхые харахада хүхюутэйшье, ...амааршье. Эдиршүүлэй даажа ...ан үнеэдээ үрдилдэн һаажа ...а үедэ шаб гэһэн бэетэй, шүрбэ...ара һахалтай, таби тухай наһа...эхэл ажалша янзын хүн баса...гадта тус тустань заабари үгэнэ. Өөрөөшье үбһэ, һолоомо малдаа тараана. Энэ хадаа гүүртые даагша Цыренбал Цыбенович Цыбенов гээшэ. Тэрэнэй һамган Сэсэг Арсалановна гүүртын ахалагша һаалишанаар хүдэлмэрилдэг.

1956 оной намарһаа хойшо Торийн аймагай Улекчинэй дунда һургуулиин һурагшанар энэ гүүртые шефтээ абажа, бүхы хүдэлмэрииень хэдэг болонхой юм. Фермэдэ 110 толгой мал бии. Цыренбалатанһаа ондоо хүн эндэ колхозһоо хүдэлмэрилдэггүй. Хамаг хүдэлмэриень һурагшад лэ хэдэг. Найман һурагшад саг үргэлжэ һаалишадаар хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэр мүнөө гүүртэ дээрээ хамтадаа байдаг. Байрань, дулаанаар заһабарилагданхай, радиоприёмник тодхогдонхой, улаан булан ба номоо үзэхэ бүхы арга боломжонууд бии. Басагад өөһэдөө гэр байраа ехэ сэбэрээр байлгадаг.

Мүнөө гүүртын һаалишад һаамхай үнеэн бүриһөө хахад пүүдһээ бага бэшэ һү һааха гэжэ бүхы республика соогоо дэлгэрһэн хүдэлөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадажа, залуу наһанайнгаа эршэ хүсые шадал мэдүүлэн оролдоно. Энэ шухала зорилгоо бэелүүлхэ хэрэгтэнь һургуулиин комсомольско организаци, багшанар болон колхозой партийна организаци, правлени, ветеринарно-зоотехническэ хүдэлмэрилэгшэд бүхы хабаараа туһалдаг юм.

Һургуулиин багшанар фермэ дээрэ хүдэлмэрилдэг һурагшадайнгаа ямараар хүдэлмэрилжэ байһые саг сагтань тодорхойлдог, һуралсалдаа ямар предмедээр хэниинь ядаралданаб—хэрэгтэй консультаци үгэдэг.

Биологиин багшанар, колхозой зоотехник һурагшадай зоотехническэ мэргэжэлые дээшэлүүлхын түлөө тусхай хөөрэлдөөнүүдые саг үргэлжэ үнгэргэдэг, мүн зоотехническэ талаар элдэб брошюра, номуудаар библиотекэнь хангагданхай.

Һургуулиин дирекци, Торийн аймагай «Красный Октябрь» колхозой партийна организаци (секретаринь нүхэр С. Дугаров), правлени (түрүүлэгшэнь нүхэр Г. Дашиев) үхибүүдэй байдалда анхаралаа ехээр табижа, гэр байрыень заһабарилаа, бүхы шухала хэрэгсэлнүүдээр хангаа, хэрэгтэй заримыень үбэлэй хубсаһаар (валенка, телогрейкэ, бээлэй гэхэ мэтэ) тэдхэнэ.

Тиин эдэ бүгэдын ашаар һаалишад—һурагшад һайнаар хүдэлмэрилхэһөө гадна, муу бэшээр һуралсана.

Жэшээнь, наймадахи классай һурагша Мария Батожапова хоёрдохи жэлээ хүдэлмэрилхэ зуураа, «4—5» гэһэн сэгнэлтэтэйгээр һурана. Мүн үнгэрэгшэ зун ажал дээрээ һайнаар хүдэлмэрилһэнэйнгөө, эрхим һайнаар һураһанайнгаа түлөө Мария оронойнгоо түб хото Москвада экскурсяар ошожо ерээ юм. Мүнөөшье Мария үнеэн бүриһөө үдэртөө 5—6 литр һү һаадаг.

Тиихэдэ долоодохи классай һурагша Лиза Цыденова аймагай түрүү һаалишадай тоодо оронхой. Үнеэн бүриһөө мүнөө үдэртөө 6—7 литр һү һаажа, Лиза сугтаа хүдэлдэг үнинэй дүй дүршэлтэй һаалишан эжыһээ ехээршье хожомдодоггүй юм.

Дурсагдаһан һаалишадһаа гадна, һургуулиин бусад һурагшад (табадахи класcһаа эхилээд, арбадахи класс хүрэтэр) урогуудайнгаа һүүлдэ графигай ёһоор дүрбэ—дүрбөөрөө дежурлажа, малай байра сэбэрлэхэ, үнеэдтэ уһа бүлеэдхэжэ уулгаха, һолоомо ууралтуулан дэбтээхэ гэхэ мэтын хүдэлмэри сүм хэнэ. Гадна, түлеэ бэлэдхэхэ, малай тэжээл гүүртэдээ зөөхэ хүдэлмэринүүдые имагтал һурагшад хэдэг юм. Эдэ бүгэдэ хүдэлмэриие һургуулиин һурагшадай комитет (учком) эрхилдэг.

Мүн зунай үедэ һургуулиин үйлэдбэриин бригада багша нүхэр Ц. Норбоевой хүтэлбэреэр гүүртынгээ малда үбэлжэлгын үедэ бардам хүрэхэ силос дараа, үбһэ тэжээл бэлдээ.

1957 оной үбэлжэлгын үедэ гүүртэ дээрэ хүдэлмэрилһэн һурагшад нилээд дүй дүршэлтэй боложо, энэ оной үбэлжэлгэдэ һайнаар бэлдэһэнэйнгээ ашаар, гүүртынгээ үнеэдһээ үдэр бүри 140—150 литр һү һаажа, колхозой һаалиин гүүртэнүүдэй дунда дэлгэрһэн мүрысөөндэ түрүү зэргэдэ ябалсана. Һурагшад Сергей Банзаракцаев, Женя Шагдуронова, Ринчинжап Будаев, Лиза Очирова болон бусад абьяастайгаар ажаллана.

Үрэ хүүгэдэйнгээ һурахынгаа хажуугаар оролдосотойгоор ажаллажа байхадань колхозой правлени болон колхознигууд сэдьхэл дүүрэн, урма баяртай байдаг.

Иигэжэ Улекчинэй дунда һургуулиин һурагшад гансашье колхоздоо туһална бэшэ, харин өөһэдтөө ажалай ехэхэн дүй дүршэл олоно.

Л. Мункуев, Торийн аймагай Улекчинэй дунда һургуулиин багша.

Хэлэһэндээ хэзээ хүрэхэ юм?

Ноябриин 25-най үдэр Алцагай долоон жэлэй һургуулида түрэлхидэй суглаанай болоходо Наринай сельпогой хүдэлмэрилэгшэдтэ шанга эрилтэ табигдаа һэн. Тус сельпогойхид (түрүүлэгшэнь нүхэр Халтурин) һургуулиин һуралсалай жэлэй эхеэр Алцагай долоон жэлэй һургуулида буфет нээхээр шиидэһэн юм. Гэбэшье, тэдэнэр мүнөө болотор хэлэһэн үгэдөө хүрэнэгүй. Харин сельпогой түрүүлэгшэ нүхэр Халтурин «буфет нээгдээ» гэжэ партиин Торийн айкомдо худалаар мэдээсээ.

Гурбадахи четверть эхилбэ. Һургуулиин һурагшадые халуун эдеэгээр хангаха буфеднай үшөөл нээгдээгүй байһаар. Сельпогойхид һургуулиинхидта хэрэгтэй эд бараа, эгээ ядахадаа лампын гол асарнагүй. Һурагшадта хубсаһа оёхо хара, хүрин сатин, бага гуталнууд, хүбүүдтэ костюм оёхоор бүд үгы байна. Мүн спортивна хэрэгсэлнүүд болон бусад зүйлнүүд ехэ хомор. Эдэ бүгэдэ юун дээрэһээ болоноб гэхэдэ, Наринай сельпо Алцагай ажалшадай болон һургуулиин һурагшадай эрилтые хараадаа абангүйгөөр, дайралдаһан лэ юумэнүүдые Алцагайнгаа магазинда эльгээдэг. Тэрэшэлэн ород классуудта үзэхэ ород хэлэнэй, мүн бусадшье предмедүүдэй номууд ехээр асарагдаад, шоройн тооһондо даруулшоод хэбтэнэ. Бурят-Монгол хэлэн дээрэ уранһайханай болон политическэ литература магазинда үгы. Энээнтэй хамта Торийн аймпотребсоюз хүн зоной хэрэглэмжые хараадаа абадаггүй гэжэ тэмдэглэхэ шухала.

Надежда Гуслякова, багша.

Москва. Ниислэл хотымнай һурагшанар үбэлэйнгөө амаралтые ехэ һайханаар үнгэргөө юм. В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Түбэй стадионой спортын ордон соо 22 метр үндэртэй ёлко табигдаа һэн.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: спортын ордон соо табигдаһан ёлкые тойрон хүүгэд хүхижэ, сэнгэжэ байна.

ТАСС-эй фотохронико.

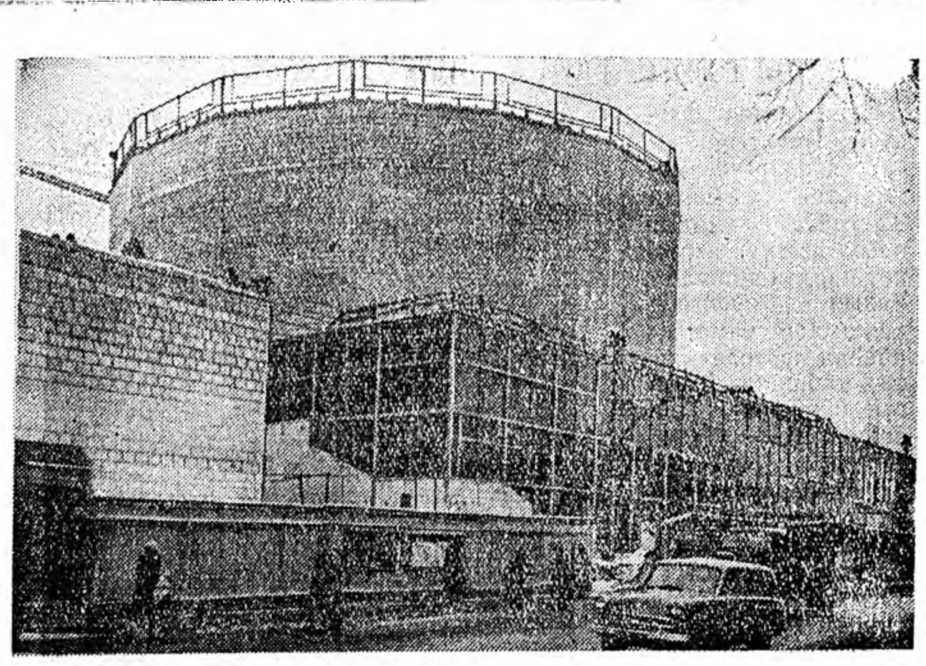

«Эб найрамдал» гэжэ панорамна кинотеатр эгээл түрүүшынхеэ Москвада, цветной бульвар дээрэ баригдажа дүүргэгдэбэ. Миин юрын гү, али үргэн экрантай киноһоо панорамна кино ямар илгаатайб гэхэдэ, тэрэниие хаража байһан хүн экран дээрэ боложо байһан юумэндэ өөроо хабаадалсажа байһан шэнги байдаг. Тэрэнэй экраниинь 30 метр үргэнтэй, 12 метр үндэртэй, дундуураа саашаа түлхын ороһон юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Эб найрамдал» гэжэ панорамна кинотеатрын байшангай юрэнхы түхэл.

ТАСС-эй фотохронико.

Ж. ЛОДОЙ

ЕХЫН ЕХЭЭР ҺОНИРХООБ!

Бурят арадайнгаа бэлиг ехэтэ шадабариие
Басагад, хүбүүдынь бата гэгшээр гэршэлбэ.
Хаанашье, хэзээшье хараагүй һэм тэдэниие,
Харин мүнөө хаража ехээр баясабаб.

Ёһотой зохид, ехэл гоё байба даа,
Ёохор хатараар зэлэ татан захалба.
Хамаг бодолни гансал тэрээндэ эзэлэгдээд,
Хажуу тээшээ харахашье сүлөөмни байбагүй.

Бурят басаганай хонгёо һайхан хоолойнь
Байгал номин далай дээгүүр сууряатаа.
Баһал тэрэнэй ирагуу һайхан аялганда
«Хун шубуун» зэлэ татан ниидээ.

Одоол тэндэ, олон юумэ харабаб.
Ород, бурят хэдэн дуунууд ханхинаба.
«Энхэ Булад» оперо хаража һонирхооб.
«Моргоон абгын ааша» хаража магтааб.

Хододоо иимэ холбоо барисаатай байха
Хэды ехэ жаргалай эхин гээшэб даа.
Зол жаргалай үндэр наһа наһалаашад
Золтой хубитай залуу манай үетэн.

Ород аханарайнгаа оюун бэлигтэ түшэглэн,
Ургаат, хүгжөөт, алдар суута бурят зон.
Эб найрамдалай илан мандахын түлөө
Урагшаа дабшыт, үшөө түргөөр, нүхэдүүд!

Монгол ахадүүнэртээ магтуулһан энэ юрөөлтнай
Москва хотодоо сууряа татан хүрэг лэ!

Монголһоо **Р. Цыдыпов** буряадшалба.

Д. ДАМБАЕВ

1. ЭРЭЛХЭГ ЗАЛУУ АДУУШАН

Эрэлхэг залуу адуушан
Эмниг хүлэгөө эмээллээд,
Сэсэгтэ нугынгаа дундахануур
Сэлеэн тээшээ табилшоо...

Ургаша, дууша бурядай
Уран дуунайнь аялга
Гүйгөөшэ хурдан унаашынь
Гүйдэл соогуур зэдэлнэ!

2. ТҮРҮҮШЫН САҺАН

Харалган хүйтэн намарай үдэшэ
Харажал һуунаб сонхоороо:
Түрүүшын аалин аабагар саһан
Түрэлхэн дайдыем мүнгэлбэ.

Һаруул саһатай намарай үдэшэ
Һанажал һуунаб сонходоо:
Этигэл, найдал, бодолнууд соомни
Эжэл нүхэрни һанагдаба.

3. БАЯР

Эртын үглөөнэй һаарал манан
Элдин нугада аалихан тунаба.
Уулын саанаһаа алтан наран
Ууган элшээ дэлгэн мандаба.

Хүхэлби сэнхир хүбшын оройһоо
Хүхы шубуун донгодобо.
Ирагуу, илдам зулгы холоһоо
Инаг дуран донгодобо.

Хэрэнэй һургуулида

...магай дунда һур...ин коридор соо ...до хюреэдэгдэһэн ...ой үнэр анхилдаг. Эндэ түмэрые ...гаар хиир-хиир үрэхэ, модо сабша...умэ хюреэдэхэ, түмэр сохихо абяан ... дуулдажа байдаг юм. Коридорой ...таладань «модо дархалдаг мастер... «слесарна мастерской» гэһэн гар...д уран гоёор модон дээрэ бэшээтэй.

...о дархалдаг мастерскойдо ороходом...ндэ 5-дахи классайхидай дархалал...рок эхилэнхэй, һурагша бүхэн өөһэд ...нгөө «хүдэлмэриин» һуури эзэлэн...одо лажа харуулдаха тушаа заабари...һаа абажа байба.

Хэлэл даа, Наташа, модо хайшан ...харуулдадаг бэлэйбибди,—гэжэ мо...халалгын багша Гомбо Осорович Бор... даруухан янзын басаганда хандана.

...Модо харуулдахын тула, эгээн тү...н сэхэ, һайн модо абажа, оо мөө... һүхөөр абаад, верстак дээрээ та... тааруулаад, удаань харуулдаха хэ...,—гэжэ Наташа хэлээд «зүб хэлэбэ гүб?» гэһэндэл нүгөөдүүлээ хараад...

... Би үшөө хэлэһүү—гээд нэгэ пул...ан хүбүүн гараа үргөөд, багша тээ...араадхина.

...ай, Анатолий Ябжанов, хэлэл даа,—...гараа үргөөд байһан һурагшадаа баг...хандана.

...Модо харуулдахаһаа урид үшөө ха... шалгажа, хутагынь сэхэр, багаар ...ые хараха хэрэгтэй,—гэжэ һананаб.

...Та хоёр зүб хэлээт,—гэжэ багшань ...саад, һурагшадай хэлэһэн үгэнүүдтэ ...эдыхэн нэмэлтэ оруулаад, урогоо ...нь үргэлжэлүүлнэ.

...Һургуулинуудта политехническэ һу... бэелүүлжэ, промышленность болон ...ажахыдахи мүнөө үеын гайхамшаг...илалтануудтай һурагшадые танил...а, тэдэнэрые бага наһанһаань эхилжэ, ...эридэ дуратайгаар хүмүүжүүлхэ ...а гэжэ партиимнай XX съездын ...хэбэринүүд дотор онсо тэмдэглэгдэн... — гэжэ һургуулиин директор нүхэр ...ев хөөрэнэ. — Энэ асуудалаар ма...һургуулида зарим тэды ажал хэгдэжэ ...хай. Урзанда жэлэй эхиндэ модо дар...гын гансахан мастерскойтой һэмди. Тиихэдэ мастерскойдомнай зэр зэмсэг хомор һэн. Үнгэрэгшэ, мүн энэшье һуралсалай жэл бэлэдхэл һайнтайгаар угтагдаа.

1956—1957 оной һуралсалай жэлэй эхилхэдэ эндэ хоёр мастерской нээгдэһэн байна. Мастерскойнуудынь зэр зэмсэгээр баян: аятай зохидоор һурагшадай хүсөөр хэгдэһэн 9 верстак, модошо дархашуулай хэрэглэхэ гар үзүүрэй зэмсэгүүд элбэг. Эдэ бүгэдэнь таатай зохидоор, һурагшадай хүсөөр хэгдэһэн шкаф соо ажалайнь һүүлээр хадагалагдадаг. Тэрэшэлэн дархалалгада хэрэглэгдэхэ модон — хуһан, шэнэһэн, нарһан хабтагайнууд элбэгээр бэлдээтэй. Энээнһээ гадна, «Скотимпортын» Түнхэнэй аймагай конторын хүдэлмэрилэгшэдэй бэлэглэһэн трактор, Хэрэнэй МТС-эй механизаторнуудай зүгһөө үгтэһэн «ЗИС-5», мүн аймагай гүйсэдкомой милициин таһагайхидай үгэһэн «ГАЗ-А» маркын машинанууд һурагшадта үгтэнхэй. Ахалагша классуудай һурагшад мүнөө эдэ машинануудайнгаа частьнуудтай танилсажа байнхай.

Һургуулиин «модошо дархашуул»—7-дохи классай һурагшад Валя Оздоноева, Лида Котова, Геннадий Котовщиков, Михаил Ошоров, Михаил Аюшеев, 6-дахи классай һурагшад Николай Толмачев, Виктор Савчук, Нина Петницкая, Юрий Буклеев болон бусад токарна станок дээрэ ажаллахадаа, уран дархашуулһаа дутуугүйгөөр хүдэлмэрилдэг байна. Эдэнэй уран гараар бүтээгдэһэн чемодан, хубсаһанай, хүшэгын үлгэсэ, түхэреэн стол, табуреткэ, лапшаа хэхэ монсогор модон, ээрсэг болон бусад хэрэгсэлнүүд харахада зохидхонуудшье, гоёшье байна.

— Модо дархалдаг мастерскоймнай багша ажаллажа эхилһээр тиимэшье үнинэй бэшэ юм. Нүхэр Борхонов сэрэгэй албанһаа ерэн сасуу, манай һургуулида физкультурын багшаар ажаллажа байтараа, үнгэрэгшэ һуралсалай жэлэй һүүл багаар, багшанарай мэргэжэл дээшэлүүлхэ институтда эльгээгдэһэн байгаа. Тэндэ гурба һарын туршада һуралсаһанайнгаа удаа модошо дарханай мэргэжэлтэй боложо ерэһэн юм. Тиин 1957 — 1958 оной һуралсалай жэлэй эхилэн сасуу модо дархалдаг багшанар томилогдоһон байгаа. Доржо Осорович даажа байһан ажалдаа һайнаар хандадаг, һурагшад, багшанарайнгаа дунда хүндэтэй. Илангаяа энэ һуралсалай жэлые, ехэхэн бэлэдхэлтэйгээр угтаһан байна,—гэжэ һургуулиин директор Доржо Цыдыпович хөөрэнэ.

Һургуулиин нүгөөдэ мастерской соо ороходо хара хүхэ бүдөөр тусхай халаад оёжо үмдэһэн һургуулиин «түмэршэ дархашуул» өөһэд өөһэдынгөө ажалые хэжэ байба.

Эдэнэрэй гараар хэгдэһэн зүйлнүүдэй: гэрэй шорой бог хаяха удхуури, үүдэнэй шэбхэ, түмэр тармуур, ведро, үхибүүдэй плати, костюмуудаа үлгэхэ үлгэсэнүүд таатай зохидоор хэгдэһэн байна. Һургуулиин үхибүүдэй бүтээһэн юумыень һурагшадай тусхай комисси шалгажа, дутуу дундануудыень элирүүлдэг, дахин хэхыень дурадхадаг байха юм.

Аймагай центрын ажалшад үхибүүдэйнгээ хэһэн юумэнүүдые элдэб эд бараа наймаалдаг магазинда орожо харадаг, өөһэдтөө хэрэгтэй юумые худалдажа абадаг байна.

—Харыш, энээхэн шорой бог хаядаг удхуур! — гээд нэгэ хүгшэн эхэнэр магазин соо сугтаа ороһон нүхэртөө хандана.

— Болоол юумэ хаш, би энээниие бэдэрһээр үнинэй агшаб, — гэжэ хэлээд, магазинай наймаалагшаһаа үнэ сэнгынь һураад, тэрэ хүн худалдажа абана.

— Эндэ табяатай байһан гэрэй хэрэгсэлнүүд булта манай үхибүүдэй хэһэн, оролдоһон ажал байха, — гээд наймаалагша дуулгана.

—Юу, манай?..: ягаа һайн юм. гэрэй хэрэгсэлнүүд үгы болоһоор үнинэй аад, хүлеэхээшье болиһон байгааб, — гэжэ тэрэ хүгшэн хэлээд, үхибүүдэйнгээ бүтээһэн юумэнүүдые ехэтэ һайшаажа, баярлажа байгаа бэлэй.

Энэ һургуулиин һурагшад өөһэдынгөө хэһэн юумэнүүдые магазинда худалдаанда гаргаад, тэрэ мүнгөөрөө һургуулидаа хэрэгтэй зүйлнүүдые абана. Эдэнэр гансахан январь һарада 550 гаран түхэригэй элдэб хэрэгсэлнүүдые бүтээжэ, наймаанда гаргаа.

Һурагшадай өөһэдөө хэһэн юумэеэ наймаанда гаргажа, олоһон мүнгэ зөөрсэрээ мастерскойдоо хэрэгтэй зүйлнүүдые абадагынь һайшаалтай.

Б. Цыремпилов.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Түнхэнэй аймагай Хэрэнэй дунда һургуулиин 5-дахи классай эрхим һурагша Наташа Мазаева өөрынгөө дүй дүршэл үетэн нүхэдтөө харуулжа байна.

Ходжа Насреддин тухай шог хөөрөөнүүдһээ

Түүрэг угсаатанай, мүн Испаниһаа Хитад орон хүрэтэрхи бүхы үндэһэ яһатанай дунда ходжа Насреддин тухай шог хөөрөөнүүд үнинэй дэлгэрэнги юм. Насреддин гэжэ хүн байһан юм гү, али аман зохёолой образ гээшэ гү? гэһэн асуудалаар хэгдэһэн шэнжэлэлнүүд тэрэнэй бодото хүн байһыень тухайлбарилаа гэбэшье, Насреддин тухай тон тодорхой баримтанууд олдоодүй.

Ходжа Насреддин тухай хэдэн зуугаад хурса, мэргэн шог хөөрөөнүүд бии. Тэдэнһээ абажа оршуулагдаһан хэдэхэн шог хөөрөө толилбобди.

ХОДЖА ХАЙШАН ГЭЭД ХУДАГ СООҺОО ҺАРЫЕ ТАТАЖА ГАРГААБ

Нэгэтэ үдэшэлэн, һарын сагаанда уһа удхажа байтарнь худаг соо һара унашаһан шэнгеэр харагдаба. Һарые татажа гаргаха гээд, хүнэгтөө дэгээ шагтагалан, доошонь табиба ха. Тушаан болоходоо тэрэнь шулуу дэгээдэбэ. Хамаг бүхы хаба шадалаараа татан гэһээнь, дэгээ алдууржа, ходжа тад гэдэргээ хараад тарайшоо. Дээшээ харахадань, һара тэнгэридээ байжа байба.

«Зай даа, хэдышье зобоо һаа, бурханай абаралаар, һарые худагһаа татажа гаргаа байнаб» гэжэ ходжа хэлэһэн юм ха.

«ЭЛЖЭГЭНДЭ ЭТИГЭҺЭН ААД, НАМДА ЭТИГЭБЭГҮЙШ»

Нэгэтэ хүршэнь ходжагай элжэгые эрибэ. «Намда элжэгэн үгыл даа»,—гэжэ ходжа харюусаба. Эгээл энэ үедэ элжэгэниинь муухайгаар инсагаалба ха. «Элжэгэгүйб гэнэш. Теэд элжэгэнш инсагаалжа байна ха юм» гээд хүршэнь ама гараба:

Ходжа толгойгоо һэжэрэн, хүршэдөо иимэ харюу үгөө һэн гэдэг: «Ай, бурхан. Олиггүй гайхалтай хүн байнаш даа. Элжэгэндэ этигэһэн аад, буурал толгойтой болоһон намда этигэбэгүйлши».

«ДОСООНЬ ЛЭ БЭШЭ ҺАА, ХААНАНШЬЕ ХАМАЯАНГҮЙ»

Наһа бараһан хүниие хүдөөлүүлхэдээ, хуурсагай урдань ябаха ёһотой гү, али хойнонь гү? гэжэ ходжаһаа нэгэ хүн асууһан байгаа ха.

— Досоонь лэ бэшэ һаа, хаананшье хамаянгүй,—гэжэ ходжа тудхаа һэн гэлсэдэг.

НУГАҺАНАЙ МЯХАТАЙ ШҮЛЭН

Нэгэтэ ходжын харан гэһээнь, нугаһад булагай уһанда умбажа байба. Тэдэниие бариха һанаатай ходжын гүйжэ ошоторнь, нугаһад ниидэшэлэй. Ходжа булагай хажууда һуунхай, уһаруу хилээмэ хээд лэ эдижэ байба. «Юу эдижэ байнат, ехэл амтархангяар амаа хүдэлгэнэт?»—гэжэ тэрээгүүр ябаһан нэгэ хүнэй асуухадань, «нугаһанай мяхатай шүлэ эдижэ байнаб даа» гээд ходжа хэлэһэн гэхэ.

«ӨӨРЫНГӨӨ ГЭМТЭЙЕ САРШНИ МЭДЭХЭ»

Нэгэтэ ходжын таримал соо сар ороод ябаба. Ходжа хоёр гартаа шиидам баряад, тэрэ сарые сохихо һанаатай гүйбэ. Тиихэдэнь сар тэрьелшоо. Хожом ходжын харан гэһээнь, тэрэ сар тэргэдэ оруулаатай ябаба ха. Ходжа шиидамаа абаад, сарые сохижо мэдэбэ. «Эй, хүйхэр, юундэ сарымни сохибош?! гэжэ эзэнэйнь хуугайлхада, «дуугай бай, юундэ сохюулһанаа саршни өөрөө мэдэхэ» гээд ходжа шангараа һэн гэлэй.

ХОДЖА ДОМБЫНГОО УҺАНҺАА ГАРАХЫЕ ХҮЛЕЭНЭ

Ходжын домбоороо уһа удхажа байтар, тэрэнь гарһаа мүлшэрэн алдагдаад, горхоной оёор руу шэнгэшэбэ. Ходжа домбынгоо уһанһаа гарахые хүлеэжэл һууба. «Ходжа, юундэ уһа руу хараад байнат?» гэжэ нэгэ хүнэй ооголхдо:

— Домбомни уһа руу орошоо. Тэндэһээ гарахатайнь сасуу хоолойень бажуухаяа хүлеэжэ байнаб». гээд хансыгаа шаманхай ходжа харюусаһан гэхэ.

ВЕРТОЛЁТ ТАЙГА ДЭЭГҮҮР НИИДЭНЭ...

Сэхэ өөдөө дэгдэжэ, Баунтын заха хизааргүй үргэн тайга, саһан малгайта хадын орьёл дээгүүр вертолет ниидэн ябашаба. Уулын оройгоор аажамаар тамаржа ябаһан вертолет, хадын хабшалда һаадгүй буушаба. Тойроод хон жэн, гансал шулуун хабсагайнууд эндэ тэндэ ёрхойлдоно.

Вертолёдой кабина сооһоо геологууд гаража, фото-зурагуудые буулгана.

Агаарай гражданска флодой Улан-Удын аэропортдо һаяхан абтаһан вертоледууд Байгал шадарай газар дорохи баялигые шэнжэлхэдэнь ехээр туһалха байна. Улан-Удын аэропортын пилодууд - вертолетчигууд һүүлэй үедэ Яруунын аймагай Романовка тосхоной, Баунтын аймагай Карафтит приискын оршондо, Читын областьдо ажал хээ.

Вертоледые жолоодогшод геологуудые хэрэгтэй газартань, хаһа саг соонь абаашажа буулгадаг болоо. Пилодууд Борис Николаевич Игнатов, Олег Васильевич Попов, Михаил Иванович Ловцов гэгшэдэй экипажууд жэшээтэ һайнаар хүдэлмэрилнэ. Мүн залуу авиатехнигүүд - бурядууд А. Е. Алексеев, А. Ж. Жанаев гэгшэд ажалдаа харюусалгатайгаар хандажа, вертоледуудаа һаадгүйгөөр жолоодоно.

Зураг дээрэ: авиатехнигүүд А. Е. Алексеев, А. Ж. Жанаев.

О. Березков.

Шаралдай тосхоной һонин

ЭДЭБХИТЭЙ УНШАГША

Эндэ һайн түхеэрэлгэтэй библиотекэ бии юм. Жэл бүри шэнэ шэнэ номууд абтажа, уншагшадайнь тоо олошоржо байна. Библиотекые даагша Анна Леонова элдэб фотомонтаж, выставкэ эмхидхэнэ.

Библиотекэдэ эдэбхитэй уншагшад олон. Жэшээлхэдэ, Савелий Максимович Фетисов «Горные орлы», «Пугачев», «Степан Разин», «Открытие мира», «Московские зори» гэхэ мэтэ уранһайхалнай олон ном уншаа.

КОЛХОЗНИГУУД ҮНЭГЭ ҮСХЭБЭРИЛНЭ

Тосхоной олон ажалшад халтар хара үнэгэдые үсхэбэрилдэг болоо. Үнгэрэгшэ жэл нүхэр Дригуновой фермын нэгэ үнэгэн 8 гүлгэ түрэжэ, ехэ олзо оруулһан юм. Тус тосхоной 50 шахуу бүлэ халтар хара үнэгэдые үсхэбэрилнэ.

650 ГАРАН ТҮЛ АБТАА

«Гигант» колхозой Лужки гэжэ нютагтахи хониной фермэдэ үбэлэй түл абтажа байна. Мүнөө эндэ 650 гаран шэнэ түл абтаа. Хонишод абтаһан түлнүүдээ хоролтогүйгөөр ондо оруулхын түлөө тэмсэнэ. Мүн эхэ хонидые искусственна аргаар үрэжүүлхэ талаар ехэ ажал хэгдэнэ. Мүнөө эндэ 50 эхэ хонин үрэжүүлэгдээ.

ҺУРАГШАДАЙ ТУҺАЛАМЖА

Эндэхи һургуулиин ахалагша классуудай һурагшад малшадта ехэ туһаламжа үзүүлнэ. Тэдэнэр үбэлэй амаралтын үедэ агитбригада эмхидхэжэ, фермэ, отарануудай малшадта концерт харуулаа, фотомонтаж хэжэ үгөө.

Һурагшад мастерскойдоо стул, табуреткэ, һандали хэжэ, малшадта үгэхөөр шиидэбэ.

ТҮРҮҮ ҺААЛИШАН

А. Ф. Кузнецова ганса тосхон соогоо бэшэ, харин аймаг соогоо түрүү һаалишан гэжэ суурхана. Аймагай һаалишадай дунда дэлгэрһэн социалис мүрысөөндэ энэ һаалишан 4-дэхи һуури эзэлбэ. Нүхэр Кузнецова нёдондо үнеэн бүриһөө 2128 литр һү һаагаа.

—Энэ жэлдэ һү нилээд ехээр һаадаг болохоб—гэжэ һаалишан Кузнецова мэдүүлнэ.

М. Павлов.

Мухаршэбэр.

Залуу дархашуул

Эндэхи долоон жэлэй һургуулиин мастерскойдо ороходо элдэб станогуудай, дархалха олон зэр зэмсэгүүдэй жэрылдэн байхань харагдана. Һурагшадай нэгэ зариманиинь үлгүүр хэнэ, парта, үүдэ заһабарилна, нүгөө зариманиинь табуреткэ дархална.

Һурагшадай гараар хэхэ хүдэлмэриие эрхилдэг багша Гурдоржо Султумович Шарапов 7-дохи «А» класс-сайхидтай хэшээл үнгэргэжэ байба.

Һургуулиин энэ мастерской ехэ уужам, эндэ элдэб хэрэгсэлнүүд бии. Түрүүшын үдэртэ һурагшадай олониинь юушье хэжэ шадахагүй, гартаа һүхэ барижа үзөөгүй байгаа. Мүнөө тэдэнэр модоор элдэб юумэ дархалдаг болоо. Жэшээлхэдэ, 7-дохи классай һурагшад Николай Ишиев, Бадма Жамбалова, 6-дахи классай Мунко Аюшеев, Мунко Нимаев, Дари Гармаева, 5-дахи класс-сайхид Аюр Аюшеев, Алик Болдырев, Володя Хилтухинов ба бусад һургуули соогоо бэлигтэй дархашуул гэжэ тоологдоно.

Һурагшад түрэл колхоздоо фанерээр бирка һаяхан хэжэ үгөө. Тэдэнэр энэ хабартаа метереологическа будка хэхэ, географиин талмай түхеэрхэ хүсэлэнтэй.

Б. Жаргалантын.

Сэлэнгэ.

СПОРТ

Хоккей. Үбэлэй спартакиадын мүрысөөн хүдөөгэй, городой командануудай хоорондо үргэлжэлһөөр.

1957 ондо республикын чемпион болоһон Хэжэнгын хоккеистнүүд заиграйнхидые арай шамай 3:2 тоотойгоор шүүгээ.

Городой командануудай дундаһаа Городок городой команда амжалтатай наадажа байна. Тэдэнэр кяхтынхидые 10:2 тоотойгоор шүүһэнэйгээ удаа, Улан-Удэ ерэжэ, «Звезда» командые 9:1 тоотойгоор илаа.

А. Игумнов.

Сана. Доржо Банзаровай нэрэмжэтэ багшанарай институдай студентнэрэй хоорондо болоһон мүрысөөндэ хамта 315 хүн хабаадалсаа. Эдиршүүл 5 километртэ, басагад 3 километртэ урилдаба. Команданууд хоорондо болоһон мүрысөөнэй дүнгүүдэй ёһоор физико-техническэ факультедэй санашад—түрүү, биологическа факультедэйхин—хоёрдохи һууринуудта гараа.

Өөһэд хоорондын мүрысөөндэ физико-техническэ факультедэй 4-дэхи курсын студент Харитонов ехэ түргөөр гүйжэ, 5 километрые 19 минута 45 секунда соо гаталаа. Басагадай дундаһаа Лариса Барбанова шалгараа.

К. Синицын.

ИНДИИН АРАДАЙ ҺАЙНДЭР

Республикын соносхогдоһон үдэрые—өөрынгөө национальна һайндэрые Индиин агуухэ арад январиин 26-да тэмдэглэжэ байна.

Хатуу шанга тэмсэл хэһэнэйнгээ ашаар Инди бэеэ даанхай байдалтай болоо юм. Индиин арадай национально-сүлөөрэлгын хүсэтэ ехэ хүдэлөөнэй болоходо, Индидэ 200 жэл соо эзэрхэжэ байһан Англиин колонизаторнууд тус ороной бэеэ даанхай байдалые мэдэрхэ баатай болоһон юм. 1950 оной январиин 26-да Индиин Учредительнэ суглаан шэнэ конституци баталан абажа, ороноо бүрин эрхэтэй Республика болоо гэжэ соносхоо бэлэй.

Бэеэ даанхай залуу гүрэнэй үмэнэ бэрхэтэй зорилгонууд табигдааһэн. Юуб гэхэдэ, Англиин колонизаторнуудай эзэмдэлгэһээ шалтагаалан ороной хүдөө ажахы ехэ гээгдэлдэ ороһон, промышленностинь өөдэгүй һула байһан юм. Тиихэдэ ороной газар нютагууд 500 гаран жэжэхэн феодальна княжествонууд боложо таһаранхай байһан юм.

Тиимэһээ Индиин Республикын правительство элитэ ехэ гүрэнэй ажал-ябуулагша Джавахарлал Неру түрүүтэйгээр ажахын, культурын, ороной захиргаанай талаар шэнэдхэн байгуулалтануудые хэһэн байна. Тиин 1956 ондо Инди дотор тэгшэ эрхэтэй 14 штат байгуулагдааһэн. Энэ хадаа Индиин Республикын гүрэн түрые бэхижүүлхэ шухала хэмжээ болоно гэжэ арад зониинь тоолоһон байгаа.

Экономическа талаар оронойнгоо гээгдэлые усадхаха гээшэ бэеэ даанхай Индиин үмэнэ табигдаһан эгээн бэрхэтэй асуудал байгаа бшуу. Тиимэһээ өөрын индустритай болохо, хүдөө ажахые хүгжөөхэ, арад зоной байдал һайжаруулха, национальна культураяа һэргээн хүгжөөхэ асуудалнуудые Индиин бэеэ даанхай гүрэн тогтоһон сагһаа эхилэн шиидхэжэ ороһон байна.

Түсэбэй ёһоор ажаллабал, ажахыгаа түргэнөөр, амжалтатайгаар хүгжөөжэ болохо гэжэ тобшолол хэһэн дээрэһээ Индиин правительство 1951—1956 онуудта оронойнгоо ажахые хүгжөөхэ түрүүшын табанжэлэй түсэбые 1950 ондо зохёогоо һэн. Хүдөө ажахын үйлэдбэриие, энергетикые хүгжөөхэ хэрэгтэ түсэб соо гол анхарал хандуулагдаһан байха юм. Нэгэдэхи табанжэлэйнгээ түсэбые дүүргэхын тулада Индиин арадай шэн зоригтойгоор тэмсэһэнэй ашаар хүдөө ажахын үйлэдбэри табанжэл соо 30 шахуу процентээр нэмэһэн байна. 7 миллион шахуу гектар шэнэ газар уһалагдадаг болоо. Ороо̄һо таряа хуряажа абалга—20 процент, хүбэн — 45 процент, тоһото культурануудые — 8 процент ехэ болоо. Зарим штадуудтань газарай реформо хэгдэһэн байгаа.

Нэгэдэхи табанжэлэй түсэбэй дүүргэгдэһэнэй ашаар, Индиин энергетикэ, промышленность мүн лэ хүгжөө. Энэ үе соо промышленна үйлэдбэри 22 процентээр, электростанцинуудай хүсэн 2,3 миллион киловаттһаа 3,4 миллион киловатт хүрэтэр нэмэһэн байха юм. Эдэ жэлнүүдтэ хэдэн промышленна предприятишэнээр баригдаа.

Хоёрдохи табанжэлэй түсэбэй (1956—1961 онууд) ёһоор Индиин ажахыда ехэ хубилалта болохо. Промышленностиие хүгжөөлгэдэ ехэ анхарал хандуулагдана. Металлургическа 3 заводой барилга эхилэнхэй.

Зүгөөр промышленна предприятинуудые барихын тулада мүнгэ зөөри дуталдадаг байна. Баруун гүрэнүүд мүнгэ уриһаар үгэхые зүбшөөгөөшье һаа элдэб эрилтэнүүдые табилсадаг байха юм.

Дэлхэй дээрэ хүсэн түгэлдэр социалистическэ системын бии байһан дээрэһээ Инди ажахыгаа, илангаяа хүндэ промышленностиие хүгжөөхын тулада Советскэ Союзһаа, бусад социалис оронуудһаа туһаламжа абажа шадаха байна.

Инди Советскэ Союз хоёрой хоорондохи тэгшэ эрхэтэй экономическа, политическэ, культурна, харилсаан жэл ерэхэ тудам бэхижэнэ. Бхилайдахи металлургическа заводые барихадань индиинхидтэ манай орон туһаламжа үзүүлдэг. Хоёр гүрэнэй хоорондо худалдаа наймаан улам үргэнөөр хэгдэдэг боложо байна.

Индидэ Советскэ Союзай зүгһөө 500 миллион түхэриг урьһаламжа үгэхэ тухай хэлсээн үнгэрэгшэ жэлэй ноябриин 9-дэ Делидэ баталагдаа. Энэ урьһаламжа промышленна томо предприятинуудые барихын тулада хэрэглэгдэхэ юм. Тус урьһаламжа Индидэ ехэ ашагтай туһатай. Юуб гэхэдэ, жэл соо 2,5 процент түрэсэтэй юм. Тиихэдэ Америкын, Англиин банкнуудһаа урьһаламжа абахадаа Инди 6 процент хүрэтэр түрэсэ түлэдэг юм. Советскэ урьһаламжа үгэхэ тухай баталагдаһан хэлсээе Индиин арад угаа ехэ һайшаалтайгаар угтаа.

Индиин Республика уласхоорондын асуудалнуудые шиидхэлгэдэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, эб найрамдалда дуратай гүрэнүүдэй энхэ тайбанаар зэргэ оршон байха, хани ёһоор харилсаха хараа бодол баримталдаг юм. Тиимэһээ Азида—СЕАТО, Багдадска хэлсээн гэхэ мэтын сэрэгэй бүлэглэлнүүдэй байгуулагдаһые Инди буруушаадаг. Эбтэй эетэйгээр зэргэ оршон байха мэдээжэ «табан гол ёһонуудые» баримталха гэһэн үүсхэл Инди Хитадай Арадай Республикатай хамта гаргаа юм. Ази, Африка болон Европын олон гүрэнүүд эдэ гол ёһонуудта үндэһэлэн харилсаагаа байгуулдаг. Советско-индийскэ харилсаан мүн лэ эдэ гол ёһонуудта тааралдадаг юм. Эдэ гол ёһонууд Бандунгска түүхэтэ конференциин шиидхэбэреэр һайшаагдаһан, саашадаа хүгжөөгдэһэн байха юм. Эдэ гол ёһонуудые дэлхэйн бүмбэрсэгэй хүн зон улам олоороо һайшаадаг боложо байна. Индиин арадай түлөөлэгшэд Азиин, Африкын оронуудай һанал нэгэдэлгын каирска конференцидэ хабаадалсажа, Зүүн зүгэй арадуудай түлөөлэгшэдтэй хамта империализмын али бүхы үзэгдэлые эрид буруушааһан, эбтэй эетэйгээр зэргэ оршон байха гол ёһонуудые, атомна, водородно зэбсэг хорихо, эб найрамдал аршалан хамгаалха, бэхижүүлхэ хэрэгые дэмжэлсэһэн байна.

Национальна һайндэрөөрнь дашарамдуулан, совет арад Индиин арадые халуунаар амаршалха зуураа, бэеэ даанхай байдалаа бэхижүүлхын, социальна хүгжэлтын түлөө хэжэ байһан һайн һайхан тэмсэлдэнь амжалтануудые хүсэнэ.

Ф. Сейфуль-Мулюков.

Индиин Республикада Бхилаи гэжэ нютагта жэлэй туршада 1 миллион тонно булад бүтээхэ шадалтай металлургическа завод баригдажа байна. Советскэ болон Индиин инженернүүд, хүдэлмэришэд энэ барилгада эбтэй эетэйгээр ажаллана.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: барилга харуулагдана. Хоёр ханинар—Индиин болон Советскэ мэргэжэлтэд.

ТАСС-эй фотохронико.

ХИЛЫН СААНАҺАА

Венесуэлэдэхи байдал

НЬЮ-ЙОРК, январиин 23. (ТАСС). Контр-адмирал Ларрасабаль түрүүтэй 5 хүнһөө бүридэһэн сэрэгэй хунта (нэгэдэл) Венесуэлын засагые гартаа абаа гэжэ Каракасһаа мэдээсэгдээ.

Каракаста гражданска патриотическа хунта байгуулагдаа гэжэ Ассошиэйтед Пресс агентство мэдээсэнэ. Тэрээндэ «бүхы политическэ группанууд, тэрэ тоодо коммунистнууд» оруулагданхай.

НЬЮ-ЙОРК, январиин 24. (ТАСС). Орон дотор саашадаа ямар хэмжээгээр ямар хубилалта хэхэб гэһэн асуудалаар буһалгаанай урда тээ байгуулагдаһан, мүн засагые унагааха үедэ арад зониие хүтэлбэрилһэн «Патриотическа хунта» болон ороной засагые гартаа абаһан сэрэгэй хунтын хоорондо ехэ арсалдаан гараба гэжэ Америкын хэблэлэй мэдээсэлнүүдһээ харагдана.

Арад зоной хүдэлөөе һулаалха, демократическа хубилалта багаар хэхэ, тиихэдэ буһалгаа хүтэлбэрилэгшэдые ороной засаг түрын органуудта оруулхагүй гэжэ сэрэгэй хунта эрмэлзэнэ. Эдэ бүгэдэ дээрэһээ харахада сэрэгэй хунта хархис шэнжэтэй байна.

Венесуэлэдэ нефть абаха тухай Америкын нефтиин компанинуудтай хэһэн договорнуудаа «Венесуэлын шэнэ правительство» дахин хаража үзэхэнь гү гэжэ Америкын газетэнүүд айһан байгаа. Гэбэшье, тэдэнэр дэмы айна ха. Юундэб гэхэдэ, сэрэгэй хунтые толгойлогшо Ларрасабаль корреспондентнүүдтэй эгээн түрүүн хөөрэлдэхэдөө, Америкын эндэһээ оложо байһан олзодо сэрэгэй хунта гараа хүрэхэгүй гэжэ мэдүүлээ. Холбоото Штадуудта «нүхэдэй ёһоор» ханданабди гэжэ Каракаста байдаг Америкын посольстводо сэрэгэй хунта яаран мэдүүлээ юм. Тэрэншье ойлгосотой. Юундэб гэхэдэ, Ларрасабаль гээшэнь Нью-Портдохи Америкын далайн-сэрэгэй колледждэ һуража байхадаа, мүн Венесуэлын далайн-сэрэгэй атташегээр США-да гурбан жэлэй туршада байхадаа США-да дуратайгаар хүмүүжүүлэгдэһэн байгаа ёһотой.

Венесуэлын шэнэ правительствые даб дээрэ мэдэрхэ тухай асуудал США-гэй дээдэ тушаалтай зарим хүнүүд мүнөө үедэ зүбшэн хэлсэжэ байна гэжэ газетэнүүд мэдээсээ.

Венесуэлын правительство байгуулагдаба

НЬЮ-ЙОРК, январиин 24. (ТАСС). Перес Хименесые унагаажа, засаг гартаа абаһан сэрэгэй хунта Венесуэлын шэнэ правительство томилбо гэжэ Каракасһаа мэдээсэгдэнэ. Сэрэгэй бэшэ 12 хүн, мүн зэбсэгтэ хүсэнүүдэй нэгэ түлөөлэгшэ правительстводо ороо.

Тиихэдэ сэрэгэй хунта ороной дээдэ засагые гартаа барижа байһаар.

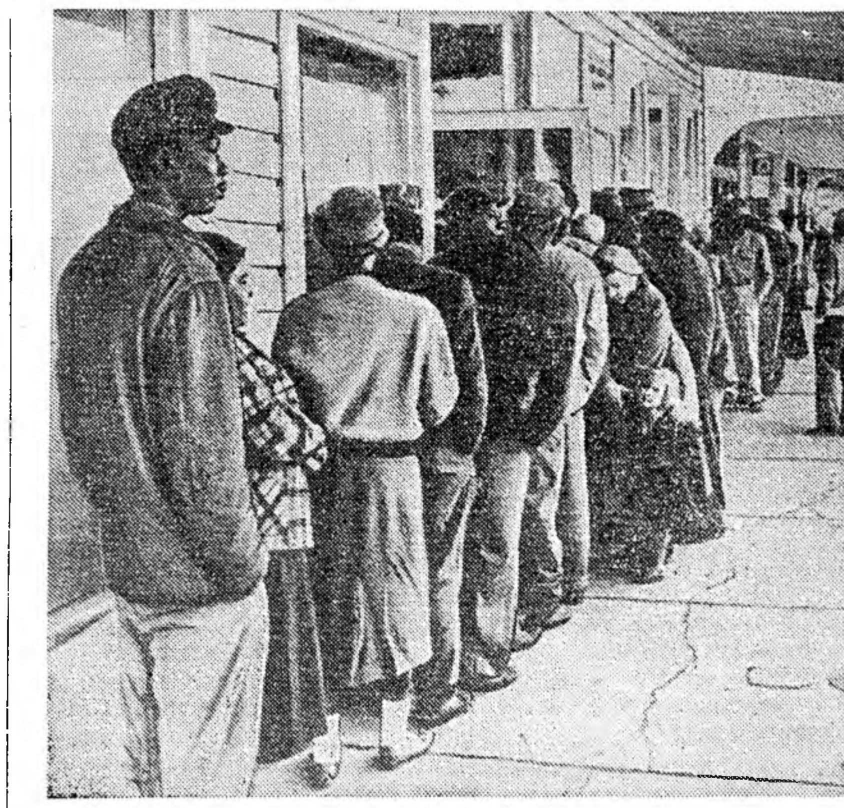

Америкын Холбоото Штадууд. Флоридода мүнөө үбэл сагай ургаса муу байһан дээрэһээ, нүүдэл һуудалтай хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд болошонхой. Церковно организацинууд болон бусад обществонууд тэдэниие хоолоор тэдхэнэ.

Тиимэ хоол абахын тулада хүнүүд очередьтэ удаан зогсоно. 30-аад оной болоһон кризисэй үедэ хилээмэнэй хойноһоо тогтодог очередиие энэнь һануулна гэжэ Ассошиэйтед Пресс агентство мэдээсэнэ.

ТАСС-эй фотохроника.

Советскэ Союзтай хэлсээ хэхын ту...

НЬЮ-ЙОРК, январиин 24. (ТАСС). Агаарта бэеэ хамгаалха Америкын системэтэй танилсахын тулада НАТО-гэй гэшүүн 10 ороной түлөөлэгшэд США соогуур ябажа байна. Гүрэнэй хүтэлбэрилэгшэдэй хоорондо эбэй ёһоной хэхэ гэһэн Советскэ Союзай... лые президент Эйзенхауэр дэ... ёһотой байгаа гэжэ тэдэнэр һ... мэдүүлээ.

Залан шэглүүлэгдэдэг һомонуудые Япон... олоор бүтээдэг болохоёо бэлэдхэжэ бай...

ПЕКИН, январиин 25. (ТАСС). «Син Мицубиси» гэжэ компани залан шэглүүлэгдэдэг һомонуудые олоор бүтээдэг болохоёо бэлэдхэжэ байна гээд Японой хэблэл мэдээсээ.

Иимэ һомонуудые бэлэдхэхэ гээшэ Япондо ехэ аюултай, юундэб гэхэдэ, Японой газарынь бага, зониинь айхабтар олон ха юм гэжэ мартажа болохогүй. Гэхэтэй хамта, США-гэй правительствын баалалтаар Кисиин правительство энэ жэлэй бюджедтэ сэрэгэй гаргаш... болгоо. Мүн зэбсэгтэ хүсэнүү... мянга гаран хүнүүдээр олош... жа, залан шэглүүлэгдэдэг һо... дые бүтээдэг болохоёо байна...

Хэрбээ Японой правитель... саашадаашье иимэ политика... ха болоо һаань, япон арадта... тар ехэ аюул тохёолдохо, энэ... тикыень япон арад бүри эрш... гээр буруушаадаг болохо гэж... тадай «Дагунбао» газетэ б...

Мэнэ мэнэ дайн болохонь гэһэн идхалга США-да хэгдэнэ

НЬЮ-ЙОРК, январиин 24. (ТАСС). Иишэ тиишээ ябахадаа, машина соогоо удаан сагта хүрэхэ эдеэ хоол шэрэжэ ябанхайб гэжэ Калифорния штадай губернатор Гудвин Найт мэдүүлээ.

«Хэрбээ агаарһаа бомбодолгын болоо һаа, тэрьедэхэдээ бэлэн байхын тулада» хүнэһээ ту... байхыень Калифорниин штад... зониие энэ губернатор һаяха... лаа. Автомобильнууд соого... сервнүүдые, үрэ жэмэсэй ... зуруул, аяга табаг болон бус... мэнүүдые хээд ябагты гэж... америкынхидтэ хэлэнэ.

Тобшо мэдээсэлнүүд

◆ Индонезиин правительствын уряалаар, Чехословакиин правительствын түрүүлэгшэ В. Ш... түрүүтэй Чехословакиин Ре... кын правительственна делега... вариин 24-дэ Джакарта ерээ... незиин премьер-министр Д... гадаадын хэрэгүүдэй минис... бандрио болон бусад үндэр т... та хүнүүд Чехословакиин ... циие аэродром дээрэ угтажа ...

✦ 1957 ондо Даниин худ... гүйшүүлэй тоо 71 мянган хү... бо гэжэ мэдээсэгдэнэ. Энэ... худэлмэришэдэйнь 10 проц... ехэ. Шэнэ жэлэй январьда ... гүйшүүлэй тоо хороогүй, ха... рим һалбаринуудаар бүри... роо.

✦ Этна вулкан орьёлон га... гэжэ Сицилиһээ мэдээсэнэ... үдэрэй туршада байд гээд лэ... най нүхэн соо юумэн тэһэ... Эдэ тэһэрэлгэнүүд Этнын ... зуун жэлдэ гаража байха үе... дөөгүй шанга тэһэрэлгэнүүд ... гэжэ мэргэжэлтэд хэлэбэ.

✦ Нэгэ үдэрэй туршада ... Индонезиин президент Сука... рэн түрын хэрэгээр Коломбо...

✦ «Ройял Фестивал-холл... Лондоной эрхим һайн ко... залнуудай нэгэн соо Дмитри... таковичын 11-дэхи симфони... саана эгээ түрүүшынхеэ гү... дөө. Энэ симфони 1905 ондо... ородой түрүүшын революц... рюулагданхай. Англиин эрх... симфоническа оркестр боло... би-сиин оркестр советскэ ко... рай зохёолые гүйсэдхөө. Э... фониие шагнаһан олон хүн ... һайшаагаа.

Редакторай о... О. ГОМБ...

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина 26. Телефоны редакции: редактора 46-32, зам. редактора—32-74, отв. секретаря — 27-37, отделов: партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 35-... культуры и быта, промышленности — 34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская—32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородних переговоров — 16.

Н 00642. Типография Министерства культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. №